

**Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo
výchove a vzdelávaní
pre Základnú školu, Matejovce nad Hornádom 97**

Názov: Základná škola, Matejovce nad Hornádom 97

Sídlo: Matejovce nad Hornádom 97, 05321 Matejovce nad Hornádom

Riaditeľka základnej školy: Mgr. Roxana Wallachová

Štatutárny orgán: Mgr. Ivana Hrebenárová, starostka obce

Email: zsmatejovce@centrum.sk

Telefón: +421 902 370 891

Zriaďovateľ: Obec Matejovce nad Hornádom, Matejovce nad Hornádom 97, 05321 Matejovce nad Hornádom, IČO 00329363, DIČ 2020717776

Prerokované a schválené na zasadnutí pedagogickej rady dňa:

.....
Dátum

.....
Mgr. Ivana Hrebenárová
starostka obce

Obsah

Článok I Úvodné ustanovenia	4
1.1 Výklad základných pojmov	6
1.2 Právny rámec a legislatívne východiská.....	9
Článok II Analýza súčasného stavu	11
2.1 Identifikácia rizikových faktorov segregácie v školskom prostredí.....	11
2.2 Identifikácia východiskového stavu základnej školy	20
2.3 Tabuľka hodnotenia štandardov	22
2.4 Slabé stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii	29
2.5 Silné stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii	30
Článok III Ciele a vízia plánu	31
3.1 Krátkodobé ciele	32
3.2 Dlhodobé ciele.....	33
3.3 Zhrnutie cieľov.....	34
Článok IV Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie.....	37
4.1 Tabuľka opatrení na zlepšenie situácie	38
Článok V Podpora a spolupráca	43
Článok VI Očakávané výsledky.....	48
6.1 Zabezpečenie spravodlivého a rovného prístupu k vzdelaniu pre všetkých žiakov	48
6.2 Znižovanie segregácie a diskriminácie v základnej škole.....	49
6.3 Zlepšenie výchovno-vzdelávacích a osobnostných výsledkov žiakov	49
6.4 Pozitívne ovplyvnenie klímy školy a zníženie konfliktov.....	50
6.5 Rozvoj profesionálnych kompetencií zamestnancov	51
6.6 Pripravenosť základnej školy na externé hodnotenia	51
6.7 Pozitívny dopad na miestnu komunitu a vzdelávací systém.....	52
Článok VII Komunikácia a zdieľanie výsledkov	52
7.1 Princípy komunikácie.....	52
7.2 Cieľové skupiny komunikácie.....	53
7.3 Formy a kanály komunikácie	53
7.4 Kľúčové posolstvá	54

7.5 Harmonogram komunikácie	55
7.6 Zdieľanie výsledkov a dobrých praktík	56
Záverečné ustanovenia.....	57
Prezenčná listina oboznámenia sa s plánom.....	58

Článok I

Úvodné ustanovenia

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „plán“) predstavuje kľúčový dokument Základnej školy, Matejovce nad Hornádom 97 (ďalej len „základná škola“ alebo „škola“), ktorého primárnym účelom je zabezpečiť systematické dodržiavanie princípov rovného zaobchádzania a nediskriminácie vo vzdelávacom procese. Tento plán je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky, predovšetkým so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), zákonom č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) a s príslušnými metodickými usmerneniami vydanými Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Prostredníctvom tohto plánu naša škola vyjadruje jasný záväzok k vytváraniu spravodlivého, inkluzívneho a rešpektujúceho vzdelávacieho prostredia, v ktorom každý žiak bez ohľadu na svoje individuálne charakteristiky dostáva príležitosť na plnohodnotný rozvoj svojho potenciálu.

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 sa nachádza v obci Matejovce nad Hornádom v okrese Spišská Nová Ves a predstavuje neplnoorganizovaný typ školy zameraný na prvý stupeň základného vzdelávania. Školu tvoria dve triedy, pričom v jednej sa spoločne učia žiaci prvého a druhého ročníka a v druhej žiaci tretieho a štvrtého ročníka, pričom vyučovanie prebieha v jednozmennej prevádzke. Budova školy je prízemná a disponuje všetkými potrebnými priestormi vrátane dvoch tried, žiackej šatne, zborovne, kabinetov a hygienických zariadení delených podľa pohlavia, pričom do budovy je zabezpečený bezbariérový prístup pre žiakov so zníženou mobilitou. Súčasťou školského areálu je školská knižnica, ktorá podporuje čitateľskú gramotnosť žiakov, a veľký školský areál s detským ihriskom, ktorý slúži na bezpečné využitie počas prestávok, mimoškolského času či v rámci vyučovacieho procesu na aktivizujúce formy výučby. V priemere škola poskytuje primárne vzdelanie v súlade so Štátnym vzdelávacím programom.

V roku 1932 prešla škola významnou prestavbou a získala nové učebné pomôcky, lavice a vybavenie, pričom bola v tom istom roku vyhlásená divíziou Československého Červeného kríža za vzorovú školu. Po skončení druhej svetovej vojny v roku 1945 nastali zmeny v názve a riadení školy, keď sa z rímskokatolíckej ľudovej školy stala najprv Štátna ľudová škola a neskôr Národná škola.

Organizačnú štruktúru školy vedie riaditeľka Mgr. Roxana Wallachová, ktorá zodpovedá za celkový chod vzdelávacej inštitúcie, pedagogické riadenie a zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Škola využíva moderný školský informačný systém EduPage, prostredníctvom ktorého komunikuje s rodičmi a zverejňuje aktuálne informácie o rozvrhu, suplovaní a domácich úlohách. V rámci svojej prevádzky škola úzko spolupracuje s materskou školou a školskou jedálňou, ktoré sa nachádzajú v obci. Školská jedáleň pri materskej škole zabezpečuje stravovanie nielen pre žiakov základnej školy, ale aj pre deti z materskej školy a dôchodcov z obce, čím plní dôležitú sociálnu funkciu v miestnej komunite.

Škola kladie dôraz na rozvoj vzťahu žiakov k obci, v ktorej žijú, k prírodnému prostrediu a zachovávaniu ľudových tradícií. Vzdelávací proces je prispôsobený potrebám malej školy s dôrazom na individuálny prístup k žiakom. Škola organizuje rôzne aktivity pre žiakov vrátane lyžiarskeho výcviku, výletov a zapájania sa do kultúrneho života obce. Kontaktovať školu je možné prostredníctvom elektronickej pošty na adrese zsmatejovce@centrum.sk alebo telefonicky na čísle 0902 370 891. Škola aktívne informuje rodičov o dianí prostredníctvom svojej webovej stránky a pravidelne zverejňuje oznamy o riaditeľskom voľne, zápise žiakov do prvého ročníka a ďalších dôležitých udalostiach súvisiacich so školským rokom.

Špecifickým cieľom nášho plánu je zabezpečiť efektívnu prevenciu akýchkoľvek segregáčnych praktík v školskom prostredí. Prostredníctvom systematickej identifikácie potenciálnych segregáčnych mechanizmov a proaktívneho prístupu k ich eliminácii sa usilujeme vytvoriť prostredie, v ktorom rozmanitosť predstavuje hodnotu, nie prekážku. Cielene pracujeme na odstraňovaní všetkých foriem segregácie, či už sa jedná o priestorovú, sociálnu alebo vzdelávaciu separáciu žiakov na základe ich etnicity, sociálneho postavenia, zdravotného stavu alebo iných charakteristík.

Ďalším zásadným cieľom je zabezpečenie rovnosti prístupu k vzdelávaniu pre všetkých žiakov našej školy. Aktívne identifikujeme a odstraňujeme bariéry, ktoré by mohli brániť plnohodnotnému vzdelávaniu ktoréhokoľvek žiaka. Pri tvorbe tried a vzdelávacích skupín dôsledne uplatňujeme princíp heterogenity, aby zloženie kolektívov odrážalo prirodzenú rozmanitosť žiackej populácie. Zameriavame sa tiež na zabezpečenie rovnakého prístupu ku kvalitným vzdelávacím príležitostiam, mimoškolským aktivitám a podporným službám pre všetkých žiakov bez rozdielu.

Neoddeliteľnou súčasťou nášho plánu je aj cieľavedomé budovanie inkluzívnej školskej kultúry. Prostredníctvom vzdelávacích aktivít, projektov a každodennej pedagogickej praxe podporujeme vzájomný rešpekt, empatiu a porozumenie medzi žiakmi z rôznych sociálnych a kultúrnych prostredí. Sústavne investujeme do rozvoja kompetencií našich pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania, aby disponovali potrebnými znalosťami, zručnosťami a postojmi na efektívnu podporu každého žiaka. Vytvárame bezpečný priestor, v ktorom sa žiaci učia vnímať rozmanitosť ako obohacujúci prvok, nie ako dôvod na vylúčenie či segregáciu.

V záujme efektívnej implementácie a kontinuálneho zlepšovania našich desegregačných opatrení venujeme osobitnú pozornosť systematickému monitoringu a evaluácii. Pravidelne zhromažďujeme a analyzujeme relevantné údaje o zložení tried, účasti žiakov na rôznych vzdelávacích aktivitách a celkovej školskej klíme. Na základe týchto dát identifikujeme oblasti vyžadujúce si zvýšenú pozornosť a prijímame ciele opatrenia na zlepšenie. Tento procesný prístup nám umožňuje flexibilne reagovať na meniace sa potreby našej školskej komunity a neustále zdokonaľovať naše inkluzívne postupy.

Dôležitým cieľom nášho plánu je tiež rozvíjanie efektívnej spolupráce so všetkými zainteresovanými stranami. Aktívne zapájame rodičov a zákonných zástupcov do procesu budovania inkluzívneho prostredia, poskytujeme im potrebné informácie a vytvárame priestor pre ich zapojenie do školských aktivít. Nadväzujeme a udržiavame partnerstvá s relevantnými

inštitúciami a organizáciami v oblasti inkluzívneho vzdelávania, čo nám umožňuje zdieľať dobrú prax a využívať širšie odborné zázemie pri riešení komplexných situácií. Prostredníctvom otvorenej komunikácie a spolupráce posilňujeme vzájomné porozumenie a dôveru medzi školou, rodinami a širšou komunitou.

V neposlednom rade si kladieme za cieľ dôsledné dodržiavanie všetkých relevantných právnych noriem v oblasti rovného zaobchádzania a zákazu diskriminácie. Zabezpečujeme, aby všetky školské politiky, procesy a dokumenty boli v plnom súlade s platnou antidiskriminačnou legislatívou. Pravidelne aktualizujeme naše postupy v nadväznosti na zmeny v legislatívnom rámci a metodických usmerneniach. V rámci našej školy sme vytvorili transparentný a efektívny mechanizmus na riešenie prípadných sťažností týkajúcich sa diskriminácie alebo segregácie, čím posilňujeme dôveru v spravodlivé fungovanie našej inštitúcie.

Prostredníctvom systematického naplňovania týchto cieľov sa naša základná škola usiluje nielen o formálne dodržiavanie zákazu segregácie, ale predovšetkým o vytvorenie autenticky inkluzívneho prostredia, v ktorom každý žiak zažíva prijatie, rešpekt a dostáva primeranú podporu pre svoj osobnostný a vzdelanostný rozvoj.

Naša základná škola sa zaväzuje vytvárať inkluzívne vzdelávacie prostredie, ktoré reflektuje rozmanitosť a aktívne bojuje proti akýmkoľvek formám segregácie. Dôsledne uplatňujeme princíp rovnosti príležitostí pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich etnický pôvod, sociálne zázemie, zdravotný stav či iné osobnostné charakteristiky. Pedagogickí a odborní zamestnanci našej školy sú pravidelne vzdelávaní v oblasti inkluzívnych prístupov a metód, aby dokázali efektívne reagovať na individuálne potreby každého žiaka. Naše úsilie je zamerané nielen na formálne dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, ale predovšetkým na budovanie školskej kultúry založenej na vzájomnom rešpekte, spolupráci a pochopení hodnoty rozmanitosti, čím prispievame k formovaniu spravodlivej a súdržnej spoločnosti.

1.1 Výklad základných pojmov

Pre správne pochopenie a implementáciu štandardov dodržiavania zákazu segregácie v podmienkach základnej školy je nevyhnutné jasne vymedziť kľúčové pojmy, ktoré tvoria teoretický základ tohto dokumentu:

Segregácia vo vzdelávaní predstavuje nežiaduci jav, pri ktorom dochádza k oddeľovaniu určitých skupín žiakov od ostatných na základe ich etnicity, sociálneho pôvodu, zdravotného stavu či iných charakteristík. V podmienkach základnej školy sa môže prejavovať vytváraním homogénnych tried, priestorovým oddeľovaním žiakov počas vyučovania alebo mimoškolských aktivít, alebo poskytovaním vzdelávania nižšej kvality určitým skupinám žiakov. Slovenská legislatíva, predovšetkým antidiskriminačný zákon a školský zákon, takéto praktiky výslovne zakazuje, keďže vedú k prehľbovaniu nerovností, sociálnemu vylúčeniu a porušovaniu základných práv na rovné zaobchádzanie a kvalitné vzdelávanie. Segregácia má negatívny dopad nielen na segregovaných žiakov, ktorým obmedzuje prístup ku kvalitným vzdelávacím

príležitostiam, ale aj na celú spoločnosť, pretože narúša sociálnu súdržnosť a prehľbuje predsudky.

Integrácia znamená začlenenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do bežného vzdelávacieho prúdu, pričom od týchto žiakov sa očakáva určitá miera prispôsobenia sa existujúcemu systému. V integrovanom modeli vzdelávania základná škola prijíma žiakov s rôznymi potrebami, poskytuje im potrebné podporné opatrenia, ale základný rámec vzdelávacieho procesu zostáva primárne nastavený pre majoritnú skupinu žiakov. Integrovaný žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý zohľadňuje jeho špecifické potreby, avšak častokrát sa od neho očakáva, že dosiahne rovnaké vzdelávacie výstupy ako jeho spolužiaci, len s určitými úpravami a podporou. Hoci integrácia predstavuje významný krok k prekonávaniu segregácie, jej limitáciou je, že nezasahuje hlbšie do transformácie vzdelávacieho systému a jeho hodnôt.

Inklúzia posúva myšlienku začlenenia na kvalitatívne vyššiu úroveň, keďže predstavuje systémový prístup založený na akceptovaní rozmanitosti ako prirodzenej a obohacujúcej charakteristiky každej skupiny. V inkluzívnom vzdelávacom prostredí základnej školy sa nepredpokladá, že sa žiaci prispôbia systému, ale naopak, vzdelávací systém sa flexibilne prispôbuje rôznorodým potrebám všetkých žiakov. Inkluzívna škola vníma rozdielnosť žiakov nie ako problém, ktorý treba riešiť, ale ako zdroj pre obohatenie vzdelávacieho procesu. Charakteristickými znakmi inkluzívneho prístupu sú odstránenie bariér v učení a participácii, podpora rozvoja potenciálu každého žiaka, aktívne zapojenie všetkých členov školskej komunity a systematická práca s rôznorodosťou. Inklúzia presahuje rámec školy a smeruje k budovaniu inkluzívnej spoločnosti ako takej.

Desegregácia označuje súbor cielených opatrení a procesov zameraných na odstránenie existujúcej segregácie vo vzdelávaní. V kontexte základnej školy zahŕňa desegregácia aktívne kroky na zmiešanie predtým oddelených skupín žiakov, prerozdelenie zdrojov a príležitostí, ako aj systematické odstraňovanie inštitucionálnych mechanizmov, ktoré segregáciu udržiavali. Efektívna desegregácia si vyžaduje nielen formálne zmiešanie žiakov, ale aj vytváranie podmienok pre ich skutočnú interakciu, spoluprácu a vzájomné poznávanie. Súčasťou desegregačných procesov je tiež dôkladná príprava pedagogického personálu, žiakov aj rodičov na zmeny, ktoré desegregácia prináša, a systematická podpora pri zvládaní výziev spojených s týmito zmenami.

Diverzita (rozmanitosť) označuje širokú škálu individuálnych, sociálnych a kultúrnych rozdielov medzi deťmi. Zahŕňa rozdiely v schopnostiach, učebných štýloch, sociálnom a kultúrnom zázemí, etnicite, jazyku, náboženstve a ďalších charakteristikách. Rešpektovanie a oceňovanie diverzity je základným pilierom inkluzívneho prístupu v základnej škole.

Rovnosť príležitostí znamená, že všetky deti majú zabezpečený rovnaký prístup k vzdelávaniu a rovnaké šance na úspech, bez ohľadu na ich individuálne charakteristiky alebo východiskovú situáciu. Nejde len o formálne rovnaké zaobchádzanie, ale o aktívne vytváranie podmienok, ktoré kompenzujú znevýhodnenia a umožňujú každému dieťaťu plne rozvinúť svoj potenciál.

Spravodlivosť vo vzdelávaní (equity) posúva koncept rovnosti o krok ďalej a zdôrazňuje potrebu poskytovania rôznej miery a formy podpory jednotlivým deťom podľa ich konkrétnych potrieb. Ide o princíp, ktorý uznáva, že na dosiahnutie skutočnej rovnosti výsledkov môžu rôzne deti potrebovať rôzne formy podpory.

Diskriminácia vo vzdelávaní predstavuje nerovné zaobchádzanie so žiakmi na základe určitých charakteristík, ako je etnický pôvod, národnosť, pohlavie, vek, zdravotné znevýhodnenie, náboženské vyznanie či sociálno-ekonomický status. V prostredí základnej školy sa môže prejavovať ako priama diskriminácia (napríklad odmietnutie prijať žiaka na základe jeho etnického pôvodu) alebo nepriama diskriminácia (napríklad stanovenie podmienok, ktoré určité skupiny žiakov znevýhodňujú, hoci navonok pôsobia neutrálne). Antidiskriminačný zákon zakazuje všetky formy diskriminácie a ukladá školám povinnosť prijímať preventívne opatrenia. Základná škola musí preto aktívne vytvárať nediskriminačné prostredie a zabezpečiť mechanizmy na efektívne riešenie prípadov diskriminácie, ak by k nim došlo.

Heterogenita vzdelávacej skupiny označuje rozmanitosť zloženia žiakov v triede či škole z hľadiska ich schopností, potrieb, sociálneho a kultúrneho zázemia, jazykových kompetencií, záujmov a ďalších charakteristík. V kontexte základnej školy predstavuje heterogenita prirodzený stav, ktorý odráža rozmanitosť spoločnosti ako takej. Vzdelávanie v heterogénnych skupinách prináša významné benefity – žiaci sa učia rešpektovať odlišnosti, rozvíjajú sociálne kompetencie, empatiu a schopnosť spolupracovať s rôznymi ľuďmi. Pre pedagogických zamestnancov predstavuje práca s heterogénnou skupinou výzvu, ktorá si vyžaduje diferencovaný prístup, využívanie rozmanitých vyučovacích metód a individualizáciu vzdelávacieho procesu tak, aby uspokojoval potreby všetkých žiakov.

Školská inkluzívna politika zahŕňa súbor strategických dokumentov, princípov a postupov, ktoré systematicky podporujú vytváranie inkluzívneho prostredia v základnej škole. Jej súčasťou sú jasne definované hodnoty a postoje, ktoré škola prijíma a presadzuje, mechanizmy na odstraňovanie bariér a podporu participácie všetkých žiakov, ako aj konkrétne postupy implementácie inkluzívnych princípov do každodennej praxe. Efektívna inkluzívna politika vzniká za účasti všetkých relevantných aktérov – vedenia školy, pedagogických a odborných zamestnancov, žiakov, rodičov i širšej komunity. Nejde o statický dokument, ale o dynamický proces neustáleho prehodnocovania a zdokonaľovania prístupov s cieľom reagovať na meniace sa potreby a výzvy.

Podporné opatrenia predstavujú systém služieb, personálnych, materiálnych a organizačných opatrení, ktoré základná škola poskytuje žiakom s rôznymi potrebami na prekonanie bariér v ich vzdelávaní. Medzi typické podporné opatrenia patria služby školského podporného tímu (školský psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, asistent učiteľa), individuálne vzdelávacie programy, úpravy učebných materiálov a metód, využívanie kompenzačných pomôcok, či špecifické formy hodnotenia. Kľúčovým princípom je odstupňovanie podpory podľa individuálnych potrieb žiaka a jej flexibilné prispôsobovanie aktuálnej situácii. Efektívne nastavenie a implementácia podporných opatrení významne prispieva k desegregácii a podpore inkluzívneho vzdelávania, keďže umožňuje všetkým žiakom účinne sa zapájať do vzdelávacieho procesu v bežnom školskom prostredí.

Školská kultúra zahŕňa súbor hodnôt, noriem, presvedčení, tradícií a vzťahov, ktoré charakterizujú konkrétnu základnú školu a ovplyvňujú správanie všetkých jej členov. V kontexte desegregácie a inklúzie zohráva školská kultúra kľúčovú úlohu, keďže vytvára atmosféru, v ktorej sa buď darí, alebo nedarí inkluzívnym princípom. Inkluzívna školská kultúra sa vyznačuje rešpektom k rozmanitosti, dôrazom na spoluprácu a vzájomnú podporu, vysokými očakávaniami voči všetkým žiakom a odmietaním segregačných a diskriminačných praktík. Budovanie takejto kultúry je dlhodobý proces, ktorý vyžaduje záväzok vedenia školy, systematickú prácu s postojmi všetkých zainteresovaných osôb a konzistentné uplatňovanie inkluzívnych hodnôt v každodennej praxi.

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) sú požiadavky na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia, zdravotného postihnutia, sociálne znevýhodneného prostredia alebo nadania žiaka. Identifikácia ŠVVP by mala viesť k poskytnutiu primeranej podpory, nie k segregácii.

1.2 Právny rámec a legislatívne východiská

Pri implementácii plánu škola postupuje v súlade s uvedeným právnym rámcom a legislatívnymi východiskami, pričom je potrebné priebežne sledovať zmeny v legislatíve a prispôbovať im príslušné interné dokumenty a postupy. Zároveň je dôležité, aby škola nielen formálne dodržiavala legislatívne požiadavky, ale aby aktívne naplňovala ich ducha a zmysel - vytváranie spravodlivého, rešpektujúceho a podporujúceho vzdelávacieho prostredia pre všetkých žiakov bez akejkoľvek diskriminácie či segregácie.

Medzinárodné dokumenty:

Dohovor o právach dieťaťa (ratifikovaný Slovenskou republikou v roku 1991) predstavuje základný medzinárodný dokument, ktorý zakotvuje právo každého dieťaťa na vzdelanie na základe rovnakých príležitostí. Článok 2 tohto dohovoru zakazuje akúkoľvek diskrimináciu dieťaťa, vrátane diskriminácie založenej na etnickom pôvode, zdravotnom stave či sociálnom postavení.

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ratifikovaný Slovenskou republikou v roku 2010) v článku 24 definuje právo osôb so zdravotným postihnutím na vzdelanie bez diskriminácie a na základe rovnakých príležitostí, pričom zdôrazňuje potrebu inkluzívneho vzdelávacieho systému na všetkých úrovniach.

Dohovor UNESCO proti diskriminácii vo vzdelávaní zaväzuje zmluvné štáty k odstráneniu akejkoľvek diskriminácie vo vzdelávaní a k podpore rovnosti príležitostí a zaobchádzania vo vzdelávacom procese.

Legislatíva Európskej únie

Charta základných práv Európskej únie v článku 14 stanovuje právo na vzdelanie a v článku 21 zakazuje diskrimináciu založenú na akomkoľvek dôvode.

Smernica Rady 2000/43/ES zavádzajúca zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod explicitne pokrýva oblasť vzdelávania.

Národná legislatíva

Ústava Slovenskej republiky v článku 12 zaručuje základné práva a slobody všetkým bez rozdielu a v článku 42 garantuje právo na vzdelanie.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov:

- V § 3 definuje princípy výchovy a vzdelávania, vrátane zákazu všetkých foriem diskriminácie a segregácie.
- V § 144 stanovuje práva dieťaťa a žiaka, vrátane práva na rovnoprávny prístup k vzdelávaniu.
- V § 145 ods. 1 explicitne uvádza, že práva ustanovené školským zákonom sa zaručujú rovnako každému dieťaťu v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania vo vzdelávaní.

Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v § 4 ods. 1 zakazuje diskrimináciu v oblasti vzdelávania.

Vyhláška č. 223/2022 Z. z. Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o základnej škole:

- Stanovuje organizáciu výchovy a vzdelávania v základných školách, vrátane vytvárania tried.
- Upravuje podmienky prijímania detí do základnej školy, pričom dbá na zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie.
- Upravuje osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Vyhláška č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii definuje povinné dokumenty, ktoré základná škola vedie, vrátane tých, ktoré sa týkajú organizácie tried a začleňovania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch definuje práva a povinnosti pedagogických a odborných zamestnancov, vrátane povinnosti chrániť práva dieťaťa a rešpektovať jeho individualitu.

Štandardy pre podporné profesie v školách, ktoré boli vypracované v rámci národného projektu „Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce“, definujú kompetenčné profily odborných zamestnancov pôsobiach v školách, vrátane školských psychológov, špeciálnych pedagógov, sociálnych pedagógov a ďalších profesií. Tieto štandardy pomáhajú zabezpečiť kvalitu podporných služieb poskytovaných žiakom a prispievajú k budovaniu inkluzívneho vzdelávacieho prostredia.

Stratégia inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní schválená vládou SR definuje rámec pre implementáciu inkluzívnych princípov v slovenskom školstve, vrátane oblasti predprimárneho vzdelávania.

Metodické usmernenia a pokyny MŠVVaM SR:

- Manuál a monitoring uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní z roku 2025
- Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní z roku 2024
- Usmernenie k zavedeniu a uplatňovaniu Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní pre školy a školské zariadenia zo dňa 04.02.2025

Základná škola ako vzdelávacia inštitúcia dodržiava všetky vyššie uvedené právne normy a aktívne implementovať opatrenia na prevenciu a odstránenie segregácie vo výchovno-vzdelávacom procese. Tento plán predstavuje konkrétny nástroj na zabezpečenie súladu činnosti základnej školy s platnou legislatívou a na vytvorenie inkluzívneho prostredia, v ktorom sa každé dieťa môže optimálne rozvíjať v súlade so svojimi individuálnymi predpokladmi a potrebami.

Článok II

Analýza súčasného stavu

2.1 Identifikácia rizikových faktorov segregácie v školskom prostredí

Predchádzanie segregačným praktikám na základných školách predstavuje komplexnú úlohu, ktorá si vyžaduje dôkladné poznanie špecifických charakteristík a rizík typických pre túto vzdelávaciu úroveň.

Štandardy postojov a hodnôt

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 v oblasti postojov a hodnôt vykazuje dobrú prax v budovaní rešpektujúceho prostredia pre všetkých žiakov bez rozdielu. Škola systematicky podporuje demokratické hodnoty a rovnaké zaobchádzanie so všetkými žiakmi prostredníctvom každodenných vzdelávacích aktivít a vzájomných interakcií. Pedagogický zbor kladie dôraz na rozvoj úcty k tradíciám, kultúre a vzájomnej tolerancii, čo je reflektované v orientácii školy na zachovávanie ľudových tradícií a budovanie vzťahu k miestnej komunite. Vďaka malému kolektívu žiakov má škola prirodzené predpoklady pre individuálny prístup a poznanie osobných potrieb každého žiaka. Ako potenciálne riziko možno identifikovať limitované príležitosti na stretávanie sa s rozmanitosťou v rámci homogénneho prostredia, čo by mohlo v budúcnosti ovplyvniť pripravenosť žiakov na život v multikultúrnej spoločnosti. Škola si je vedomá potreby systematickej práce s hodnotami demokratickej kultúry a

interkultúrnych kompetencií, preto by bolo vhodné posilniť túto oblasť prostredníctvom cielených vzdelávacích aktivít a projektov. Celkovo však možno hodnotiť, že škola vytvára podporné prostredie, kde sú žiaci vedení k vzájomnému rešpektu a zodpovednosti za svoje konanie.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 pristupuje k problematike segregácie zodpovedne a v súlade s platnými právnymi predpismi. Škola nemá vytvorené žiadne procesy ani postupy, ktoré by viedli k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylučovaniu či neprípustnému oddeľovaniu žiakov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu. Všetci žiaci majú rovnaký prístup ku vzdelávaniu a školským aktivitám bez akýchkoľvek obmedzení. Vzhľadom na charakter menšej školy prvého stupňa je zloženie žiackej populácie relatívne homogénne z hľadiska etnického a sociálneho pôvodu, čo prirodzene eliminuje riziko segregácie. Ako potenciálne riziko možno však identifikovať nedostatočnú skúsenosť pedagogického zboru s prácou s heterogénnymi skupinami žiakov v prípade, že by v budúcnosti prišli žiaci z iného etnického alebo sociálneho prostredia. Škola by mala preventívne pripravovať pedagógov na prácu s rozmanitosťou prostredníctvom ďalšieho vzdelávania a metodickej podpory. Dôležité je tiež sledovať, aby prijímacie procesy a organizácia vyučovania zostali transparentné a nediskriminačné aj v situácii zmeny demografického zloženia obce. Školské vedenie aktívne monitoruje dodržiavanie zákazu segregácie a vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie všetkých žiakov.

Štandardy priestorovej desegregácie

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 v oblasti priestorovej desegregácie vykazuje dobrú prax, keďže všetky priestory školy sú prístupné všetkým žiakom bez akýchkoľvek obmedzení či vylúčení. Škola nemá vytvorené žiadne oddelené priestory pre jednotlivé skupiny žiakov, všetci žiaci využívajú spoločné učebne, šatne, hygienické zariadenia a ostatné priestory školy na rovnakom základe. Vzdelávací proces prebieha v štandardných priestoroch, ktoré spĺňajú hygienické normy a bezpečnostné požiadavky stanovené regionálnym úradom verejného zdravotníctva. Ako potenciálne riziko možno identifikovať obmedzené priestorové kapacity typické pre malú školu, ktoré by v prípade nárastu počtu žiakov alebo potreby vytvorenia špeciálnych priestorov pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami mohli predstavovať bariéru. Škola je umiestnená v staršej budove, ktorá prešla v minulosti rekonštrukciou, no mohla by vyžadovať ďalšie úpravy z hľadiska bezbariérovosti a moderných štandardov inkluzívneho vzdelávania. Vedenie školy si je vedomé potreby dlhodobého plánovania investícií do školskej infraštruktúry v spolupráci so zriaďovateľom. Pozitívom je, že škola úzko spolupracuje s materskou školou a školskou jedálňou, čo vytvára prirodzené prepojenie vzdelávacích priestorov a podporuje plynulý prechod detí medzi vzdelávacími stupňami.

Štandardy organizačnej desegregácie

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 uplatňuje štandardy organizačnej desegregácie v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Organizácia školského vyučovania a denný

program sú nastavené tak, aby zabezpečovali rovnaký prístup ku vzdelávaniu pre všetkých žiakov bez vylučovania akejkoľvek skupiny. Všetci žiaci majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy podľa Štátneho vzdelávacieho programu, pričom individuálne úpravy sa realizujú len na základe individuálneho vzdelávacieho programu alebo poskytnutých podporných opatrení v súlade so školským zákonom. Škola zabezpečuje rovnaký prístup všetkým žiakom k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a vzdelávacím pomôckam. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočné materiálno-technické vybavenie školy vzhľadom na jej veľkosť a finančné možnosti, čo by mohlo v budúcnosti obmedziť kvalitu poskytovaného vzdelávania. Škola využíva moderný informačný systém EduPage na komunikáciu so zákonnými zástupcami, čo zabezpečuje transparentnosť a rovnaký prístup k informáciám. Vo vzťahu ku krízovým situáciám by bolo vhodné vypracovať jasné postupy na zabezpečenie kontinuity vzdelávania všetkých žiakov a kompenzácie prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, aby nedochádzalo k znevýhodňovaniu žiadnej skupiny žiakov.

Štandardy sociálnej desegregácie

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 vytvára podporné sociálne prostredie zamerané na začleňovanie všetkých žiakov do školského kolektívu. Škola aktívne podporuje pozitívnu sociálnu klímu prostredníctvom rôznych mimoškolských aktivít, kultúrnych podujatí a výletov, ktoré posilňujú vzťahy medzi žiakmi a vedú k budovaniu inkluzívneho prostredia. Malý počet žiakov vytvára prirodzené predpoklady pre budovanie blízkych vzťahov a vzájomnej súdržnosti v školskom kolektíve. Škola kladie dôraz na zapájanie všetkých žiakov do aktivít organizovaných školou a motivuje ich k rozvoju ich potenciálu bez ohľadu na ich sociálne alebo iné charakteristiky. Ako potenciálne riziko možno identifikovať obmedzené možnosti organizovania rozmanitých mimoškolských aktivít a záujmových krúžkov vzhľadom na veľkosť školy a obmedzené personálne a finančné zdroje. Ďalším identifikovaným rizikom je možnosť sociálneho vylúčenia v prípade príchodu žiakov z iného prostredia do etablovaného malého kolektívu, kde všetci žiaci sa poznajú od útleho veku. Škola by mala preventívne pracovať na programoch podporujúcich prijímanie nových členov kolektívu a odstraňovanie stereotypov a predsudkov. Spolupráca s miestnymi zákonnými zástupcami a komunitou je kľúčová pre vytváranie inkluzívneho prostredia presahujúceho hranice školy a podporujúceho sociálnu inklúziu vo všetkých oblastiach života žiakov.

Prijímanie žiakov na základnú školu

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 pristupuje k prijímaniu žiakov transparentne a v súlade s platnými právnymi predpismi upravujúcimi zápis do prvého ročníka základnej školy. Škola pravidelne zverejňuje informácie o zápise žiakov prostredníctvom svojej webovej stránky a informačného systému EduPage, čím zabezpečuje rovnaký prístup k informáciám pre všetkých zákonných zástupcov. Prijímacie procesy sú nastavené nediskriminačne a všetky deti s trvalým pobytom v obci majú automaticky zabezpečený prístup ku vzdelávaniu v miestnej základnej škole. Škola ako spádová škola pre oblasť prvého stupňa prijíma všetkých žiakov bez výberových kritérií založených na akýchkoľvek chránených dôvodoch. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočnú informovanosť zákonných zástupcov z marginalizovaných skupín alebo novo prisťahovaných rodín o podmienkach zápisu a možnostiach podpory

vzdelávania ich detí. Škola by mala proaktívne vyhľadávať všetky rodiny s deťmi v predškolskom veku a poskytovať im komplexné informácie o vzdelávaní vrátane možností podporných opatrení. Ďalším identifikovaným rizikom je možná nedostatočná pripravenosť školy na prijatie žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami z hľadiska personálneho zabezpečenia a materiálno-technického vybavenia. Vedenie školy by malo v spolupráci so zriaďovateľom plánovať preventívne opatrenia na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania všetkých potenciálnych žiakov.

Organizácia tried a priestorové usporiadanie

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 organizuje triedy v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, pričom všetci žiaci prvého stupňa sú vzdelávaní spoločne bez vytvárania oddelených tried na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu. Vzhľadom na malý počet žiakov je organizácia vyučovania flexibilná a umožňuje individuálny prístup ku každému žiakovi. Priestorové usporiadanie školy podporuje vzájomné interakcie medzi žiakmi rôznych ročníkov, čo prispieva k budovaniu prirodzených sociálnych väzieb a vzájomnej podpore. Všetci žiaci majú prístup ku všetkým priestorom školy vrátane učební, šatní a hygienických zariadení na rovnakom základe. Ako potenciálne riziko možno identifikovať potrebu flexibilného prispôsobovania priestorového usporiadania v prípade zmeny počtu žiakov alebo príchodu žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami, čo by mohlo vyžadovať architektonické úpravy alebo investície do bezbariérového prístupu. Škola pracuje v staršej budove, ktorá bola síce rekonštruovaná, no nie je plne bezbariérová, čo by v budúcnosti mohlo predstavovať prekážku pre niektorých žiakov. Vedenie školy v spolupráci so zriaďovateľom by malo dlhodobo plánovať investície do infraštruktúry tak, aby bola škola pripravená prijať akéhokoľvek žiaka bez ohľadu na jeho individuálne potreby. Pozitívnym aspektom je efektívne využívanie spoločných priestorov s materskou školou a školskou jedálňou, čo podporuje prepojenie vzdelávacích stupňov.

Výchovno-vzdelávací proces

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 realizuje výchovno-vzdelávací proces v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a školským vzdelávacím programom, ktorý rešpektuje princípy inkluzívneho vzdelávania a individuálneho prístupu k žiakom. Pedagogický zbor využíva rôznorodé vyučovacie metódy a formy práce prispôsobené potrebám malej skupiny žiakov, čo umožňuje efektívnu diferenciaciu a individualizáciu vyučovania. Škola kladie dôraz na rozvoj vzťahu žiakov k prírodnému prostrediu, miestnemu kultúrnemu dedičstvu a ľudovým tradíciám, čo prispieva k budovaniu pozitívnej identity žiakov a ich prepojeniu s miestnou komunitou. Všetci žiaci majú rovnaké možnosti zapájať sa do všetkých aktivít organizovaných školou vrátane lyžiarskeho výcviku, výletov a kultúrnych podujatí. Ako potenciálne riziko možno identifikovať obmedzenú možnosť vzdelávania pedagógov v oblasti inkluzívneho vzdelávania a práce s heterogénnymi skupinami žiakov vzhľadom na geografickú polohu školy a obmedzený prístup k vzdelávacím príležitostiam. Ďalším identifikovaným rizikom je nedostatočná metodická podpora pre pedagógov v prípade potreby implementácie špeciálnych podporných opatrení pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami. Škola by mala aktívne vyhľadávať možnosti ďalšieho vzdelávania pedagógov a využívať online

vzdelávacie platformy na zvyšovanie kompetencií v oblasti inklúzie a desegregácie. Vedenie školy by malo zabezpečiť pravidelnú supervíziu a metodickú podporu pre pedagogický zbor v tejto oblasti.

Interpersonálne vzťahy a klíma základnej školy

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 vytvára podporujúce a rešpektujúce prostredie pre všetkých žiakov, kde sú vzájomné vzťahy postavené na princípoch úcty, tolerance a vzájomnej pomoci. Malý počet žiakov umožňuje budovanie blízkych vzťahov nielen medzi žiakmi navzájom, ale aj medzi žiakmi a pedagogickým zborom, čo vytvára atmosféru dôvery a bezpečia. Škola aktívne pracuje na prevencii šikanovania a diskriminácie prostredníctvom výchovných aktivít zameraných na rozvoj sociálnych a emocionálnych kompetencií žiakov. Pedagogický zbor prejavuje rovnaký rešpekt a úctu všetkým žiakom bez rozdielu a slúži im ako vzor demokratických hodnôt a medziľudských vzťahov. Ako potenciálne riziko možno identifikovať obmedzené skúsenosti žiakov s rozmanitosťou a heterogenitou vzhľadom na homogénne prostredie obce, čo by mohlo v budúcnosti ovplyvniť ich schopnosť fungovať v multikultúrnej spoločnosti. Ďalším identifikovaným rizikom je možnosť vytvorenia uzavretých skupinových dynamík v malom kolektíve, ktoré by mohli sťažovať integráciu nových žiakov prichádzajúcich z iného prostredia. Škola by mala systematicky pracovať na rozvoji interkultúrnych kompetencií žiakov prostredníctvom projektov, stretnutí s ľuďmi z rôznych prostredí a využívania dostupných vzdelávacích zdrojov. Vedenie školy by malo pravidelne monitorovať klímu školy prostredníctvom rozhovorov so žiakmi, zákonnými zástupcami a pedagogickým zborom a operatívne riešiť akékoľvek identifikované problémy v oblasti vzájomných vzťahov.

Spolupráca s rodinami a komunitou

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami žiakov a miestnou komunitou, čo vytvára podporné prostredie pre vzdelávanie všetkých žiakov. Škola pravidelne komunikuje so zákonnými zástupcami prostredníctvom moderného informačného systému EduPage, osobných stretnutí a školských podujatí, čím zabezpečuje transparentnosť a otvorenosť voči rodinám. Zapojenie zákonných zástupcov do života školy je prirodzené v prostredí obce, kde existujú úzke sociálne väzby medzi rodinami a školou. Škola organizuje spoločné aktivity pre žiakov a ich zákonných zástupcov, ktoré posilňujú partnerstvo medzi školou a rodinami. Spolupráca so školskou jedálňou a materskou školou vytvára prepojený systém podpory pre rodiny s deťmi v obci. Ako potenciálne riziko možno identifikovať možnú nedostatočnú schopnosť školy komunikovať a spolupracovať s rodinami z iného kultúrneho alebo sociálneho prostredia, ktoré by mohli mať odlišné očakávania od školy alebo jazykové bariéry. Škola by mala preventívne pripravovať stratégie na oslovenie a zapojenie všetkých rodín vrátane tých, ktoré môžu čeliť rôznym bariéram v komunikácii so školou. Ďalším identifikovaným rizikom je nedostatočné prepojenie školy s podpornými službami mimo obce, ako sú poradenské zariadenia, sociálne služby či mimovládne organizácie pracujúce s marginalizovanými skupinami. Vedenie školy by malo aktívne budovať sieť partnerov a podporných služieb, ktoré by mohli pomôcť v prípade potreby špecializovanej podpory pre žiakov alebo ich rodiny.

Systémové a inštitucionálne faktory

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 pôsobí v rámci systému, ktorý je daný legislatívnymi a organizačnými rámcami slovenského školstva, pričom zriaďovateľom školy je Obec Matejovce nad Hornádom. Škola má vypracované základné vnútorné predpisy vrátane školského poriadku a dodatku o dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, ktoré sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Vedenie školy zodpovedne pristupuje k implementácii štandardov desegregácie a vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie v rámci dostupných zdrojov. Škola využíva podporu zriaďovateľa pri zabezpečovaní prevádzky a investícií do školskej infraštruktúry. Ako potenciálne riziko možno identifikovať obmedzené finančné a personálne zdroje menšej školy, ktoré môžu limitovať možnosti implementácie niektorých inkluzívnych opatrení vyžadujúcich investície alebo dodatočné personálne kapacity. Ďalším identifikovaným rizikom je geografická izolácia školy a obmedzený prístup k podporným službám, metodickej podpore a vzdelávacím príležitostiam pre pedagogický zbor. Škola by mala aktívne využívať dostupné grantové programy a projekty na financovanie rozvoja inkluzívneho vzdelávania a desegregačných aktivít. Vedenie školy by malo v spolupráci so zriaďovateľom dlhodobo plánovať rozvoj školy s ohľadom na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania pre všetkých potenciálnych žiakov a pravidelne vyhodnocovať efektivitu implementovaných opatrení v oblasti prevencie segregácie a podpory inklúzie.

Štandard heterogénneho zloženia tried

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 organizuje triedy tak, aby bolo zabezpečené heterogénne zloženie žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a zákazu segregácie. Vzhľadom na charakter menšej školy prvého stupňa s obmedzeným počtom žiakov nie je v škole priestor na vytváranie homogénnych tried podľa akýchkoľvek segregačných kritérií. Všetci žiaci sú vzdelávaní spoločne bez ohľadu na ich sociálne, etnické alebo iné charakteristiky, čo prirodzene podporuje heterogenitu školského kolektívu. Škola nemá vytvorené žiadne špeciálne triedy ani oddelené skupiny žiakov, ktoré by mohli viesť k segregácii. Ako potenciálne riziko možno identifikovať relatívnu homogenitu žiackej populácie z hľadiska sociálneho a etnického pôvodu vzhľadom na demografické zloženie obce, čo limituje prirodzenú heterogenitu kolektívu. V prípade zmeny demografického zloženia obce a príchodu žiakov z rôznych prostredí by škola musela aktívne pracovať na zachovaní heterogénneho zloženia tried a predchádzaní akýmkoľvek segregačným tendenciám. Ďalším identifikovaným rizikom je nedostatočná príprava pedagogického zboru na prácu s výrazne heterogénnymi skupinami žiakov, ktorá by vyžadovala špecifické pedagogické kompetencie a metodické prístupy. Škola by mala preventívne vzdelávať pedagogický zbor v oblasti riadenia heterogénnych tried, diferenciacie vyučovania a práce s rozmanitosťou. Vedenie školy by malo pravidelne monitorovať zloženie tried a zabezpečovať, aby organizácia vyučovania podporovala integráciu všetkých žiakov do spoločného kolektívu.

Štandard priestorovej inklúzie

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 uplatňuje štandard priestorovej inklúzie tým, že všetky priestory školy sú dostupné všetkým žiakom bez akýchkoľvek priestorových bariér založených na segregačných kritériách. Škola nemá vytvorené oddelené priestory pre

jednotlivé skupiny žiakov a všetci žiaci využívajú spoločné učebne, šatne, hygienické zariadenia a ostatné priestory školy na rovnakom základe. Priestorové usporiadanie školy podporuje vzájomné stretávanie sa žiakov rôznych ročníkov a vytváranie prirodzených sociálnych interakcií. Škola je prepojená s materskou školou a školskou jedálňou, čo vytvára integrované vzdelávacie prostredie. Ako potenciálne riziko možno identifikovať fyzickú bariérovosť staršej školskej budovy, ktorá nie je plne bezbariérová a mohla by predstavovať prekážku pre žiakov s telesným postihnutím alebo zníženou mobilitou. V prípade potreby prijatia žiaka s telesným postihnutím by bolo nevyhnutné realizovať architektonické úpravy na zabezpečenie bezbariérového prístupu ku všetkým priestorom školy. Ďalším identifikovaným rizikom sú obmedzené priestorové kapacity školy, ktoré by v prípade nárastu počtu žiakov mohli viesť k potrebe vytvárania dočasných riešení, pri ktorých by bolo dôležité zabezpečiť rovnakú kvalitu priestorov pre všetkých žiakov. Vedenie školy by malo v spolupráci so zriaďovateľom plánovať investície do odstránenia architektonických bariér a modernizácie školských priestorov tak, aby bola škola plne inkluzívna z priestorového hľadiska. Pravidelné hodnotenie priestorovej prístupnosti a funkčnosti školských priestorov je kľúčové pre zabezpečenie priestorovej inklúzie.

Štandard inkluzívneho vzdelávacieho programu

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 realizuje vzdelávací program v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a implementuje ho prostredníctvom školského vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje princípy inkluzívneho vzdelávania. Vzdelávací program je nastavený tak, aby umožňoval všetkým žiakom dosahovať vzdelávacie ciele v súlade s ich individuálnymi možnosťami a potrebami. Škola poskytuje podporné opatrenia žiakom, ktorí ich potrebujú, v súlade s legislatívnymi požiadavkami a odporúčaniami poradenských zariadení. Pedagogický zbor využíva rôznorodé vyučovacie metódy a prístupy, ktoré umožňujú diferenciaciu a individualizáciu vyučovania. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočnú metodickú pripravenosť pedagogického zboru na implementáciu inkluzívneho vzdelávacieho programu v prípade potreby výraznej diferenciacie vyučovania pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami. Škola by mala zabezpečiť pravidelnú metodickú podporu a vzdelávanie pedagógov v oblasti tvorby a realizácie individuálnych vzdelávacích programov a aplikácie podporných opatrení. Ďalším identifikovaným rizikom je obmedzená dostupnosť špecializovaných učebných materiálov a pomôcok pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami vzhľadom na finančné možnosti malej školy. Vedenie školy by malo aktívne vyhľadávať zdroje financovania na zabezpečenie adekvátnych učebných materiálov a pomôcok pre všetkých žiakov. Pravidelné hodnotenie efektivity vzdelávacieho programu z hľadiska inkluzívnosti a jeho priebežná aktualizácia sú nevyhnutné pre zabezpečenie kvalitného vzdelávania všetkých žiakov.

Štandard individualizácie a diferenciacie vo vzdelávaní

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 má dobré predpoklady pre uplatňovanie štandardu individualizácie a diferenciacie vo vzdelávaní vzhľadom na malý počet žiakov, ktorý umožňuje intenzívny individuálny prístup ku každému žiakovi. Pedagogický zbor pozná osobné charakteristiky, silné stránky a potreby každého žiaka, čo vytvára priestor pre efektívnu

diferenciáciu vyučovacieho procesu. Škola uplatňuje flexibilné prístupy k vyučovaniu, ktoré umožňujú prispôsobenie tempa, obsahu a metód vyučovania individuálnym potrebám žiakov. V prípade potreby poskytuje škola podporné opatrenia v súlade s legislatívnymi požiadavkami a odporúčaniami poradenských zariadení. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočné formalizované procesy individualizácie a diferenciácie, ktoré by mohli viesť k nekonzistentnosti v poskytovaní podpory jednotlivým žiakom. Škola by mala vypracovať jasné postupy na identifikáciu potrieb žiakov, navrhovanie a implementáciu podporných opatrení a pravidelné hodnotenie ich efektivity. Ďalším identifikovaným rizikom je obmedzená dostupnosť špecializovaných odborníkov, ako sú školskí psychológovia, špeciálni pedagógovia alebo asistenti učiteľa, ktorí by mohli podporiť proces individualizácie a diferenciácie vo výchove a vzdelávaní. Vedenie školy by malo aktívne spolupracovať s poradenskými zariadeniami a využívať dostupné podporné služby na zabezpečenie kvalitnej individualizácie vzdelávania. Pravidelné vzdelávanie pedagogického zboru v oblasti diferenciácie vyučovania a práce so žiakmi s rôznymi vzdelávacími potrebami je kľúčové pre efektívnu implementáciu tohto štandardu.

Štandard inkluzívnych interpersonálnych vzťahov

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 vytvára prostredie podporujúce inkluzívne interpersonálne vzťahy medzi všetkými členmi školskej komunity vrátane žiakov, pedagogického zboru, nepedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov. Škola aktívne podporuje vzájomný rešpekt, toleranciu a prijímanie rozmanitosti prostredníctvom výchovných aktivít a každodennej praxe. Malý kolektív školy vytvára prirodzené predpoklady pre budovanie blízkych vzťahov založených na vzájomnej dôvere a úcte. Pedagogický zbor slúži ako vzor pozitívnych medziľudských vzťahov a aktívne pracuje na prevencii šikanovania, diskriminácie a vylučovania. Škola zapája zákonných zástupcov do života školy a podporuje partnerstvo medzi školou a rodinami. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočnú systematickú prácu na rozvoji interkultúrnych kompetencií a schopnosti prijímať rozmanitosť v prostredí, kde je prirodzená heterogenita obmedzená. V prípade príchodu žiakov alebo pedagógov z iného kultúrneho či sociálneho prostredia by mohli vzniknúť komunikačné bariéry alebo predsudky, ktoré by bolo potrebné aktívne riešiť. Škola by mala preventívne implementovať programy zamerané na rozvoj empatie, interkultúrneho porozumenia a schopnosti spolupracovať s ľuďmi z rôznych prostredí. Ďalším identifikovaným rizikom je možnosť vytvorenia uzavretých skupinových dynamík v malom kolektíve, ktoré by mohli brániť integrácie nových členov komunity. Vedenie školy by malo pravidelne monitorovať kvalitu interpersonálnych vzťahov v škole a operatívne riešiť akékoľvek identifikované problémy alebo napätia.

Štandard profesijného rozvoja zameraného na inklúziu

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 si uvedomuje dôležitosť kontinuálneho profesijného rozvoja pedagogického zboru v oblasti inkluzívneho vzdelávania a desegregácie. Vedenie školy podporuje účasť pedagógov na vzdelávacích aktivitách zameraných na inklúziu, diferencovaný výcvik a prácu s heterogénnymi skupinami žiakov. Škola vytvára podmienky pre zdieľanie skúseností a vzájomné učenie sa pedagógov v rámci malého pedagogického

kolektívu. Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňujú metodických aktivít organizovaných na okresnej alebo krajskej úrovni, ktoré im poskytujú príležitosť na profesijný rast a získavanie nových kompetencií. Ako potenciálne riziko možno identifikovať obmedzenú dostupnosť špecializovaných vzdelávacích programov zameraných na inklúziu a desegregáciu v geograficky odľahlej oblasti, čo môže limitovať možnosti profesijného rozvoja pedagógov. Škola by mala aktívne vyhľadávať online vzdelávacie príležitosti a využívať moderné technológie na zabezpečenie prístupu pedagógov k aktuálnym poznatkom a najlepším praktikám v oblasti inkluzívneho vzdelávania. Ďalším identifikovaným rizikom je nedostatočná systematickosť v plánovaní profesijného rozvoja pedagógov s ohľadom na špecifické potreby školy v oblasti inklúzie a desegregácie. Vedenie školy by malo vypracovať dlhodobý plán profesijného rozvoja zameraného na kompetencie potrebné pre inkluzívne vzdelávanie a pravidelne vyhodnocovať jeho implementáciu. Zabezpečenie prístupu k supervízii a mentoringu v oblasti inkluzívneho vzdelávania by významne podporilo profesijný rast pedagogického zboru.

Štandard partnerstva s rodinami a komunitou

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 buduje partnerské vzťahy so zákonnými zástupcami žiakov a miestnou komunitou na báze vzájomnej dôvery, rešpektu a spoločného záujmu o kvalitné vzdelávanie všetkých detí. Škola pravidelne komunikuje so zákonnými zástupcami prostredníctvom moderných komunikačných nástrojov vrátane informačného systému EduPage, osobných stretnutí a školských podujatí. Zapojenie zákonných zástupcov do života školy je podporované prostredníctvom rôznych aktivít a príležitostí na spoluprácu. Škola úzko spolupracuje s obecným úradom, materskou školou a ďalšími miestnymi inštitúciami na vytváraní podporného prostredia pre vzdelávanie detí. Malá vidieka komunita vytvára prirodzené predpoklady pre úzku spoluprácu medzi školou a rodinami. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočnú pripravenosť školy na komunikáciu a spoluprácu s rodinami z iného kultúrneho alebo sociálneho prostredia, ktoré môžu mať odlišné očakávania od školy alebo čeliť rôznym bariéram v komunikácii. Škola by mala rozvíjať kapacity na inkluzívnu komunikáciu s všetkými rodinami vrátane tých, ktoré môžu byť marginalizované alebo majú špecifické potreby. Ďalším identifikovaným rizikom je obmedzené prepojenie školy s externými podpornými službami a organizáciami, ktoré by mohli poskytovať špecializovanú podporu rodinám a žiakom. Vedenie školy by malo aktívne budovať sieť partnerov vrátane poradenských zariadení, sociálnych služieb a mimovládnych organizácií pracujúcich s rôznymi skupinami obyvateľstva. Pravidelné mapovanie potrieb rodín a vyhodnocovanie efektivity partnerstva je dôležité pre neustále zlepšovanie spolupráce.

Štandard monitoringu a hodnotenia

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 implementuje základné procesy monitoringu a hodnotenia dodržiavania štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania v súlade s legislatívnymi požiadavkami. Vedenie školy pravidelne sleduje implementáciu školského poriadku vrátane dodatku o dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní. Škola vyhodnocuje priebeh vzdelávacieho procesu a identifikuje oblasti vyžadujúce zlepšenie v súvislosti s inkluzívnym vzdelávaním. Pedagogický zbor pravidelne hodnotí pokrok jednotlivých žiakov a efektivitu implementovaných podporných opatrení. Ako potenciálne riziko možno

identifikovať nedostatočnú systematickosť a formalizovanosť procesov monitoringu a hodnotenia v oblasti desegregácie a inklúzie, čo môže viesť k prehliadnutiu niektorých rizikových faktorov alebo nedostatkov. Škola by mala vypracovať komplexný systém monitoringu a hodnotenia, ktorý by zahŕňal kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele implementácie štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania. Ďalším identifikovaným rizikom je nedostatočné využívanie dát získaných z monitoringu pre strategické plánovanie a operatívne rozhodovanie v oblasti inklúzie. Vedenie školy by malo zabezpečiť pravidelnú analýzu získaných dát a ich využitie pre kontinuálne zlepšovanie procesov v škole. Zapojenie všetkých zainteresovaných strán vrátane pedagógov, žiakov, zákonných zástupcov a zriaďovateľa do procesov hodnotenia by prispelo k objektívnejšiemu a komplexnejšiemu pohľadu na implementáciu štandardov. Pravidelné reportovanie o implementácii štandardov desegregácie zriaďovateľovi a verejnosti je dôležité pre transparentnosť a zodpovednosť školy.

Štandard transparentnosti a informovanosti

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 uplatňuje princípy transparentnosti a informovanosti prostredníctvom pravidelnej komunikácie so všetkými zainteresovanými stranami vrátane žiakov, zákonných zástupcov, zamestnancov a širšej verejnosti. Škola využíva modernú informačný systém EduPage na zverejňovanie aktuálnych informácií o rozvrhu, suplovaní, hodnotení žiakov a organizačných záležitostiach. Webová stránka školy poskytuje základné informácie o škole, kontakty a oznamy pre zákonných zástupcov. Škola pravidelne informuje o zápisoch žiakov, dňoch otvorených dverí a ďalších dôležitých udalostiach. Školský poriadok vrátane dodatku o dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní je dostupný pre všetkých zákonných zástupcov. Ako potenciálne riziko možno identifikovať nedostatočnú systematickosť v komunikácii o implementácii štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania smerom k zákonným zástupcom a širšej verejnosti, čo môže viesť k nedostatočnému povedomiu o týchto otázkach. Škola by mala aktívne komunikovať o svojich aktivitách a úspechoch v oblasti inklúzie a desegregácie a zvyšovať povedomie komunity o dôležitosti týchto otázok. Ďalším identifikovaným rizikom je možná digitálna priepasť medzi školou a niektorými rodinami, ktoré nemajú prístup k internetu alebo nie sú technologicky zdatné, čo by mohlo obmedziť ich prístup k informáciám. Vedenie školy by malo zabezpečiť alternatívne kanály komunikácie pre všetkých zákonných zástupcov vrátane osobných stretnutí, telefonickú komunikáciu a písomných oznámení. Pravidelné hodnotenie efektivity komunikačných kanálov a zisťovanie spokojnosti zákonných zástupcov s informovanosťou je dôležité pre kontinuálne zlepšovanie transparentnosti školy.

2.2 Identifikácia východiskového stavu základnej školy

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 predstavuje vzdelávaciu inštitúciu s neplnoorganizovanou štruktúrou prvého stupňa základného vzdelávania, ktorá v súčasnosti poskytuje vzdelávanie pätnástim až dvadsiatim žiakom v dvoch kombinovaných triedach. Východisková analýza uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii vo výchove

a vzdelávaní odhaľuje špecifické podmienky menšej školy, ktoré vytvárajú jedinečné príležitosti aj potenciálne riziká v kontexte implementácie štandardov desegregácie. Škola vykazuje dobré predpoklady pre individualizovaný prístup ku vzdelávaniu vďaka nízkemu počtu žiakov a možnosti úzkej spolupráce pedagogického zboru so zákonnými zástupcami v prostredí malej obce. Ako primárne riziko možno identifikovať relatívnu homogenitu žiackej populácie z hľadiska etnického a sociálneho pôvodu, čo limituje prirodzenú heterogenitu školského kolektívu a môže obmedziť pripravenosť žiakov aj pedagogického zboru na prácu v diverzifikovanom prostredí. Ďalším identifikovaným rizikom je geografická izolácia školy a obmedzený prístup k špecializovaným podporným službám, poradenským zariadeniam a možnostiam ďalšieho vzdelávania pedagogického zboru v oblasti inkluzívneho vzdelávania. Materiálno-technické vybavenie školy zodpovedá potrebám súčasnej žiackej populácie, avšak v prípade zmeny demografického zloženia alebo príchodu žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami by mohlo vyžadovať doplnenie špecializovaných pomôcok a technológií. Bezbariérový prístup do budovy školy predstavuje pozitívny faktor z hľadiska priestorovej inklúzie, no vnútorné priestory by mohli vyžadovať ďalšie úpravy pre zabezpečenie plnej bezbariérovosti.

Organizácia vyučovania v kombinovaných triedach vytvára prirodzené predpoklady pre diferenciaciu a individualizáciu vzdelávania, avšak zároveň kladie zvýšené nároky na pedagogické kompetencie učiteľov v oblasti riadenia heterogénnych skupín žiakov. Komunikácia so zákonnými zástupcami prostredníctvom moderného informačného systému EduPage zabezpečuje transparentnosť a informovanosť, no mohla by byť doplnená o systematickejšiu komunikáciu o otázkach inklúzie a desegregácie. Spolupráca s miestnymi inštitúciami vrátane materskej školy a školskej jedálne vytvára podporný systém pre žiakov a ich rodiny, avšak prepojenie s externými podpornými službami a odbornými organizáciami by mohlo byť posilnené. Celkovo možno konštatovať, že škola má vytvorené základné predpoklady pre implementáciu štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania, pričom hlavné riziká vyplývajú z charakteru menšej školy a obmedzených zdrojov skôr než zo systematických segregačných praktík.

Na základe sebahodnotenia realizovaného pedagogickým kolektívom základnej školy v spolupráci so zákonnými zástupcami žiakov, zriaďovateľom a odborníkmi spolupracujúcimi so základnou školou predkladáme nasledujúcu analýzu východiskového stavu v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii.

2.3 Tabuľka hodnotenia štandardov

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
Heterogénne zloženie tried	Organizácia tried bez segregáčnych kritérií	Splnené	Škola organizuje dve kombinované triedy bez vytvárania homogénnych skupín na základe výkonu, etnického či sociálneho pôvodu. Všetci žiaci prvého a druhého ročníka sa vzdelávajú spoločne v jednej triede a žiaci tretieho a štvrtého ročníka v druhej triede.
	Prirodzená heterogenita vekového zloženia	Splnené	Kombinované triedy obsahujúce dva ročníky vytvárajú prirodzenú heterogenitu z hľadiska veku a úrovne vzdelávacích kompetencií, čo podporuje vzájomné učenie sa žiakov a rozvoj sociálnych kompetencií pri práci s rôznorodými skupinami.
	Demografická homogenita ako identifikované riziko	Čiastočne splnené	Vzhľadom na charakter menšej školy je prirodzená heterogenita z hľadiska etnického a sociálneho pôvodu obmedzená, čo by v budúcnosti mohlo predstavovať výzvu pri integrácii žiakov z iných prostredí do etablovaného kolektívu.
Nediskriminačný prístup k prijímaniu žiakov	Transparentné zverejňovanie informácií o zápise	Splnené	Škola pravidelne zverejňuje informácie o zápise žiakov do prvého ročníka prostredníctvom webovej stránky, informačného systému EduPage a v spolupráci s obecným úradom, čím zabezpečuje rovnaký prístup k informáciám pre všetkých zákonných zástupcov.
	Automatické prijímanie žiakov zo spádovej oblasti	Splnené	Ako spádová škola pre prvý stupeň základného vzdelávania prijíma škola všetkých žiakov s trvalým pobytom v obci bez akýchkoľvek výberových kritérií alebo limitov, čo zabezpečuje

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
			nediskriminačný prístup ku vzdelávaniu pre všetky deti.
Individualizácia a diferenciacia vo vzdelávaní	Nízky počet žiakov umožňujúci individuálny prístup	Splnené	Menší počet žiakov v škole umožňuje pedagogickému zboru dôkladné poznanie každého žiaka, jeho silných stránok a potrieb, čo vytvára ideálne predpoklady pre efektívnu individualizáciu vyučovacieho procesu.
	Diferenciácia v kombinovaných triedach	Splnené	Organizácia vyučovania v kombinovaných triedach prirodzene vyžaduje diferenciaciu obsahu, metód a tempa vyučovania podľa ročníkov, čo vytvára systematickú prax diferenciovaného vyučovania prispôbeného rôznym úrovniam žiakov.
	Formalizácia procesov individualizácie	Čiastočne splnené	Škola by mohla posilniť systematickosť v dokumentovaní individuálnych potrieb žiakov, tvorbe a vyhodnocovaní podporných opatrení a individuálnych vzdelávacích programov prostredníctvom jasných postupov a nástrojov na monitoring pokroku žiakov.
Priestorová inklúzia	Bezbariérový prístup do budovy školy	Splnené	V budove školy je vybudovaný bezbariérový prístup, čo umožňuje vstup žiakom so zníženou mobilitou a vytvára základný predpoklad pre priestorovú inklúziu žiakov s telesným postihnutím či ich zákonných zástupcov.
	Spoločné priestory pre všetkých žiakov	Splnené	Všetci žiaci majú rovnaký prístup ku všetkým priestorom školy vrátane tried, žiackej šatne, hygienických zariadení, školského areálu s detským ihriskom a školskej knižnice bez

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
			akýchkoľvek priestorových segregačných bariér.
	Vnútna bezbariérovosť budovy	Čiastočne splnené	Hoci škola má bezbariérový prístup, vnútorné priestory prízemnej budovy by mohli vyžadovať ďalšie úpravy z hľadiska komplexnej bezbariérovosti vrátane hygienických zariadení a šírky dverí pre zabezpečenie plnej mobility žiakov s postihnutím.
Inkluzívne interpersonálne vzťahy	Malý kolektív podporujúci blízke vzťahy	Splnené	Nízky počet žiakov vytvára prirodzené predpoklady pre budovanie úzkych vzťahov medzi žiakmi navzájom aj medzi žiakmi a pedagogickým zborom, čo podporuje atmosféru dôvery, bezpečia a vzájomnej podpory v školskom prostredí.
	Prevenca šikanovania a diskriminácie	Splnené	Škola aktívne pracuje na prevencii šikanovania a diskriminácie prostredníctvom výchovných aktivít a každodennej práce pedagogického zboru, ktorý slúži ako vzor pozitívnych medziľudských vzťahov založených na vzájomnom rešpekte a úcte.
	Rozvoj interkultúrnych kompetencií	Čiastočne splnené	Škola by mohla systematickejšie implementovať programy zamerané na rozvoj empatie, interkultúrneho porozumenia a schopnosti spolupracovať s ľuďmi z rôznych kultúrnych a sociálnych prostredí ako prípravu na život v diverzifikovanej spoločnosti.
Inkluzívny vzdelávací program	Implementácia štátneho vzdelávacieho programu	Splnené	Škola realizuje vzdelávací program v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a implementuje ho prostredníctvom školského vzdelávacieho programu, ktorý

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
			rešpektuje princípy inkluzívneho vzdelávania a rovného prístupu ku vzdelávaniu.
	Poskytovanie podporných opatrení	Splnené	Škola poskytuje podporné opatrenia žiakom, ktorí ich potrebujú, v súlade s legislatívnymi požiadavkami a odporúčaniami poradenských zariadení, pričom využíva flexibilné prístupy prispôsobené potrebám malej školy.
	Špecializované učebné materiály a pomôcky	Čiastočne splnené	Škola disponuje základným materiálno-technickým vybavením, avšak v prípade potreby špecializovaných učebných materiálov a pomôcok pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami by mohlo byť vhodné doplnenie zdrojov vzhľadom na finančné možnosti malej školy.
Partnerstvo so zákonnými zástupcami	Moderné komunikačné nástroje	Splnené	Škola využíva moderný informačný systém EduPage na komunikáciu so zákonnými zástupcami, čím zabezpečuje transparentnú a operatívnu výmenu informácií o rozvrhu, suplovaní, hodnotení žiakov a organizačných záležitostiach školy.
	Úzke vzťahy školy s rodinami	Splnené	V prostredí obce existujú prirodzené úzke sociálne väzby medzi školou a rodinami, čo podporuje otvorenú komunikáciu, vzájomnú dôveru a aktívne zapojenie zákonných zástupcov do života školy prostredníctvom rôznych aktivít.
	Inkluzívna komunikácia s rôznorodými rodinami	Čiastočne splnené	Škola by mohla rozvíjať kapacity na inkluzívnu komunikáciu so všetkými rodinami vrátane tých z iného kultúrneho či sociálneho prostredia,

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
			ktoré môžu mať odlišné očakávania alebo čeliť komunikačným bariéram vrátane digitálnej priepasti.
Transparentnosť a informovanosť	Zverejňovanie informácií na webovej stránke	Splnené	Škola pravidelne zverejňuje základné informácie o škole, kontakty, oznamy o zápisoch, riaditeľskom voľne a ďalších dôležitých udalostiach prostredníctvom svojej webovej stránky a informačného systému EduPage.
	Dostupnosť školského poriadku	Splnené	Školský poriadok vrátane dodatku o dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní je dostupný pre všetkých zákonných zástupcov, čo zabezpečuje transparentnosť pravidiel fungovania školy a princípov inkluzívneho vzdelávania.
	Aktívna komunikácia o inklúzii	Čiastočne splnené	Škola by mohla systematickejšie komunikovať o svojich aktivitách a úspechoch v oblasti inklúzie a desegregácie smerom k zákonným zástupcom a širšej verejnosti a zvyšovať povedomie miestnej komunity o dôležitosti týchto otázok.
Profesijný rozvoj zameraný na inklúziu	Účasť na vzdelávacích aktivitách	Splnené	Vedenie školy podporuje účasť pedagogického zboru na vzdelávacích aktivitách zameraných na inkluzívne vzdelávanie, diferenciaciu vyučovania a prácu s heterogénnymi skupinami žiakov organizovaných na okresnej alebo krajskej úrovni.
	Zdieľanie skúseností v pedagogickom zbore	Splnené	Menší pedagogický kolektív vytvára prirodzené predpoklady pre intenzívne zdieľanie skúseností, vzájomné učenie sa a podporu medzi pedagógmi pri riešení výziev súvisiacich s inkluzívnym

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
			vzdelávaním a prácou v kombinovaných triedach.
	Systematický plán rozvoja kompetencií	Čiastočne splnené	Škola by mala aktualizovať plán profesijného rozvoja pedagógov zameraného na kompetencie potrebné pre inkluzívne vzdelávanie vrátane využívania online vzdelávacích príležitostí a moderných technológií vzhľadom na geografickú izoláciu.
Monitoring a hodnotenie inklúzie	Pravidelné sledovanie implementácie	Splnené	Vedenie školy pravidelne sleduje implementáciu školského poriadku vrátane dodatku o dodržiavaní zákazu segregácie a vyhodnocuje priebeh vzdelávacieho procesu z hľadiska inkluzívneho vzdelávania a identifikuje oblasti vyžadujúce zlepšenie.
	Hodnotenie pokroku žiakov	Splnené	Pedagogický zbor pravidelne hodnotí pokrok jednotlivých žiakov vrátane efektivity implementovaných podporných opatrení, pričom nízky počet žiakov umožňuje detailné a individualizované sledovanie vzdelávacieho pokroku každého žiaka.
	Systematický systém monitoringu	Čiastočne splnené	Škola by mohla vypracovať komplexnejší systém monitoringu a hodnotenia zahŕňajúci kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele implementácie štandardov desegregácie a využívať získané dáta pre strategické plánovanie a kontinuálne zlepšovanie.
Spolupráca s podpornými službami	Spolupráca s poradenskými zariadeniami	Splnené	Škola spolupracuje s regionálnymi poradenskými zariadeniami pri identifikácii potrieb žiakov a implementácii podporných opatrení, pričom využíva ich odborné

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
			odporúčania pre zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami.
	Prepojenie so školskou jedálňou a materskou školou	Splnené	Škola úzko spolupracuje so školskou jedálňou a materskou školou v obci, čo vytvára integrovaný systém podpory pre žiakov a ich rodiny a zabezpečuje plynulý prechod detí medzi vzdelávacími stupňami.
	Sieť externých podporných partnerov	Čiastočne splnené	Škola by mohla rozšíriť sieť externých podporných partnerov vrátane sociálnych služieb, mimovládnych organizácií pracujúcich s marginalizovanými skupinami a ďalších špecializovaných služieb, ktoré by mohli poskytovať cieľenú podporu žiakom a rodinám.
Bezpečné a podporné prostredie	Vytvorenie atmosféry dôvery	Splnené	Škola vytvára podporné prostredie charakterizované atmosférou dôvery, bezpečia a vzájomného rešpektu, kde sa žiaci cítia akceptovaní a podporení vo svojom osobnom a vzdelávacom rozvoji bez ohľadu na ich individuálne charakteristiky.
	Dostupnosť školského areálu	Splnené	Veľký školský areál s detským ihriskom poskytuje žiakom bezpečný priestor na hru, pohybové aktivity a sociálne interakcie počas prestávok a mimo vyučovania, čo podporuje ich fyzický a sociálny rozvoj v inkluzívnom prostredí.
	Psychologická bezpečnosť žiakov	Splnené	Malý počet žiakov a individuálny prístup pedagogického zboru vytvárajú podmienky pre psychologickú bezpečnosť žiakov, ktorí sa môžu voľne vyjadrovať, klásť otázky a učiť sa bez obáv z posudzovania alebo vylúčenia.

2.4 Slabé stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 čelí niekoľkým identifikovaným rizikám a potenciálnym slabým stránkam v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii, ktoré vyplývajú predovšetkým z charakteru menšej školy a obmedzených zdrojov. Primárnym identifikovaným rizikom je relatívna demografická homogenita žiackej populácie z hľadiska etnického a sociálneho pôvodu, čo limituje prirodzenú heterogenitu školského kolektívu a môže obmedziť skúsenosti žiakov s rozmanitosťou a pripravenosť na fungovanie v multikultúrnej spoločnosti. Táto homogenita predstavuje výzvu aj pre pedagogický zbor, ktorý má obmedzené praktické skúsenosti s prácou s heterogénnymi skupinami žiakov z rôznych kultúrnych a sociálnych prostredí, čo by v prípade zmeny demografického zloženia mohlo spôsobiť ťažkosti pri integrácii nových žiakov. Geografická izolácia školy v obci predstavuje ďalšie identifikované riziko z hľadiska obmedzeného prístupu k špecializovaným podporným službám, poradenským zariadeniam a odbornému personálu ako sú školskí psychológovia, špeciálni pedagógovia či asistenti učiteľa, ktorí by mohli podporovať implementáciu inkluzívneho vzdelávania. Obmedzená dostupnosť príležitostí na ďalšie vzdelávanie pedagogického zboru v oblasti inkluzívneho vzdelávania a desegregácie vzhľadom na geografickú polohu školy môže viesť k nedostatočnej aktualizácii pedagogických kompetencií a obmedzenému poznaniu najnovších metodických prístupov a najlepších praktík v tejto oblasti. Finančné obmedzenia typické pre malú vidiecku školu môžu limitovať možnosti investícií do špecializovaných učebných materiálov, pomôcok a technológií potrebných pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami, čo by mohlo v budúcnosti predstavovať bariéru pre poskytovanie kvalitného inkluzívneho vzdelávania.

Nedostatočná formalizácia a systematickosť procesov individualizácie a diferenciacie vyučovania vrátane dokumentovania individuálnych potrieb žiakov, tvorby a vyhodnocovania podporných opatrení môže viesť k nekonzistentnosti v poskytovaní podpory a sťažovať objektívne hodnotenie efektivity implementovaných opatrení. Obmedzená sieť externých podporných partnerov vrátane sociálnych služieb a mimovládnych organizácií pracujúcich s marginalizovanými skupinami zhoršuje schopnosť školy reagovať na komplexné potreby žiakov a ich rodín v prípade sociálnych či ekonomických ťažkostí. Potenciálnym rizikom je aj možnosť digitálnej priepasti medzi školou a niektorými rodinami, ktoré nemajú prístup k internetu alebo nie sú technologicky zdatné, čo môže obmedziť ich prístup k informáciám zverejňovaným prostredníctvom informačného systému EduPage a webovej stránky školy. Nedostatočná systematická komunikácia o aktivitách školy v oblasti inklúzie a desegregácie smerom k zákonným zástupcom a širšej verejnosti môže viesť k nižšiemu povedomiu komunity o dôležitosti týchto otázok a obmedzenému zapojeniu zákonných zástupcov do podpory inkluzívneho prostredia. Rizikom je tiež možná nedostatočná pripravenosť školy na príjem žiakov z iného kultúrneho alebo sociálneho prostredia z hľadiska komunikačných stratégií, pedagogických prístupov a budovania mostov medzi školou a rodinami s odlišnými hodnotami

či očakávaniami od vzdelávania. Absencia komplexného systému monitoringu a hodnotenia implementácie štandardov desegregácie zahŕňajúceho kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele môže sťažovať identifikáciu problémových oblastí a obmedzovať možnosti strategického plánovania v oblasti inkluzívneho vzdelávania.

2.5 Silné stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 disponuje mnohými silnými stránkami a priaznivými predpokladmi pre uplatňovanie princípov inklúzie a predchádzania segregácii, ktoré vyplývajú z charakteru menšej školy a jej prirodzeného prepojenia s miestnou komunitou. Kľúčovou silnou stránkou školy je nízky počet žiakov, ktorý v priemere predstavuje pätnásť až dvadsať detí rozdelených do dvoch tried, čo umožňuje pedagogickému zboru poskytovať vysoko individualizovaný prístup každému žiakovi s dôkladným poznaním jeho osobnostných charakteristík, silných stránok, potrieb a rodinného zázemia. Organizácia vyučovania v kombinovaných triedach prirodzene podporuje heterogenitu z hľadiska veku a úrovne vzdelávacích kompetencií a vytvára systematickú prax diferenciovaného vyučovania, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre inkluzívne vzdelávanie a prispôsobenie vyučovacieho procesu individuálnym potrebám žiakov. Škola má jasne nastavené nediskriminačné procesy prijímania žiakov, keď ako spádová škola automaticky prijíma všetky deti z obce bez akýchkoľvek výberových kritérií alebo limitov, čo zabezpečuje rovný prístup ku vzdelávaniu pre všetky deti a eliminuje riziko segregácie už pri vstupe do školského systému. Priestorové usporiadanie školy s bezbariérovým prístupom do budovy vytvára základný predpoklad pre priestorovú inklúziu a všetci žiaci majú rovnaký prístup ku všetkým priestorom školy vrátane tried, školského areálu s detským ihriskom a školskej knižnice bez akýchkoľvek segregračných bariér. Malý kolektív žiakov podporuje budovanie úzkych a autentických vzťahov medzi žiakmi navzájom aj medzi žiakmi a pedagogickým zborom, čo vytvára atmosféru dôvery, bezpečia a vzájomnej podpory, kde majú žiaci prirodzenú možnosť rozvíjať sociálne a emocionálne kompetencie v podporujúcom prostredí.

Úzke prepojenie základnej školy s miestnymi inštitúciami vrátane materskej školy a školskej jedálne vytvára integrovaný systém podpory pre žiakov a ich rodiny, ktorý zabezpečuje kontinuitu starostlivosti a plynulý prechod medzi vzdelávacími stupňami. Spolupráca so školskou jedálňou, ktorá poskytuje stravovanie nielen žiakom základnej školy, ale aj deťom z materskej školy a dôchodcom, podporuje integráciu školy do širšieho sociálneho kontextu obce a vytvára prirodzené príležitosti na medzigeneračné vzťahy a sociálnu kohéziu. Moderný informačný systém EduPage zabezpečuje transparentnú a operatívnu komunikáciu so zákonnými zástupcami, ktorí majú neustály prístup k informáciám o rozvrhu, suplovaní, hodnotení žiakov a organizačných záležitostiach školy, čo podporuje partnerstvo medzi školou a rodinami. V prostredí obce existujú prirodzené úzke sociálne väzby medzi školou a rodinami, čo uľahčuje otvorenú komunikáciu, budovanie vzájomnej dôvery a aktívne zapojenie zákonných zástupcov do života školy prostredníctvom spoločných aktivít a podujatí. Škola má

vypracovaný školský poriadok vrátane dodatku o dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, ktorý je v súlade s legislatívnymi požiadavkami a poskytuje jasný rámec pre implementáciu princípov inkluzívneho vzdelávania a desegregácie. Pedagogický zbor vykazuje prirodzený záujem o individuálny prístup k žiakom a snahu o vytváranie podporného vzdelávacieho prostredia, čo vytvára priaznivú východiskovú pozíciu pre ďalší rozvoj inkluzívnych pedagogických kompetencií. Vedenie školy prejavuje zodpovedný prístup k implementácii štandardov desegregácie a aktívne vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie v rámci dostupných zdrojov, pričom identifikuje oblasti vyžadujúce zlepšenie a hľadá možnosti rozvoja školy v tejto oblasti. Veľký školský areál poskytuje bezpečný a podporný priestor pre pohybové aktivity, hru a sociálne interakcie žiakov, čo prispieva k ich celkovému rozvoju a podporuje ich pohodu v školskom prostredí. Absencia akýchkoľvek segregáčnych praktík či tendencií k vytváraniu homogénnych skupín žiakov na základe výkonu, etnického či sociálneho pôvodu predstavuje významný pozitívny východiskový bod pre ďalšiu prácu na posilňovaní inkluzívneho charakteru školy.

Článok III

Ciele a vízia plánu

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 si stanovuje za svoju primárnu víziu vytvoriť plne inkluzívne vzdelávacie prostredie, ktoré rešpektuje jedinečnosť každého žiaka a poskytuje všetkým deťom rovnaké príležitosti na dosiahnutie ich maximálneho potenciálu bez ohľadu na ich etnický či sociálny pôvod, zdravotné znevýhodnenie alebo akékoľvek iné individuálne charakteristiky. Škola sa snaží byť vzorovou školou, ktorá dokáže efektívne využiť svoje prirodzené predpoklady vyplývajúce z nízkeho počtu žiakov, kombinovaných tried a úzkeho prepojenia s miestnou komunitou na zabezpečenie vysokej kvality individualizovaného vzdelávania založeného na princípoch vzájomného rešpektu, tolerance a sociálnej spravodlivosti. Víziou školy je byť bezpečným a podporujúcim miestom, kde sa každý žiak cíti akceptovaný, oceňovaný a podporovaný vo svojom osobnom a vzdelávacom rozvoji, kde sú eliminované všetky formy diskriminácie a segregácie a kde pedagogický zbor disponuje kompetenciami potrebnými pre prácu s heterogénnymi skupinami žiakov a implementáciu najmodernejších inkluzívnych pedagogických prístupov. Škola sa zaväzuje systematicky pracovať na prevencii akýchkoľvek segregáčnych praktík a vytváraní podmienok pre plnú účasť všetkých žiakov na vzdelávacom procese prostredníctvom kontinuálneho zvyšovania kvality priestorových podmienok, materiálno-technického vybavenia, pedagogických kompetencií a spolupráce so zákonnými zástupcami a podpornými inštitúciami. Dlhodobou ambíciou školy je stať sa centrom inkluzívneho vzdelávania v regióne, ktoré dokáže poskytovať kvalitné vzdelávanie všetkým žiakom vrátane žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami a žiakov z rôznorodých kultúrnych a sociálnych prostredí, pričom bude slúžiť ako príklad dobrej praxe pre iné školy v regióne.

Škola chce byť aktívnym partnerom pre zákonných zástupcov pri výchove a vzdelávaní ich detí, miestom, kde sú rodiny vítané, rešpektované a podporované bez ohľadu na ich sociálne či ekonomické postavenie, a kde majú skutočný priestor na spoluúčasť na vzdelávaní svojich detí. Víziou je tiež vytvoriť školu, ktorá pripravuje žiakov nielen na úspešné zvládnutie vzdelávacieho obsahu, ale predovšetkým na život v demokratickej a multikultúrnej spoločnosti prostredníctvom rozvoja ich sociálnych, emocionálnych a interkultúrnych kompetencií, kritického myslenia a schopnosti spolupracovať s ľuďmi z rôznych prostredí. Škola sa zaväzuje byť transparentnou inštitúciou, ktorá pravidelne komunikuje so všetkými zainteresovanými stranami o svojich aktivitách v oblasti inklúzie a desegregácie, reflektuje spätnú väzbu a neustále sa zlepšuje na základe objektívneho hodnotenia svojej práce. Dlhodobým cieľom je zabezpečiť, aby každý žiak opúšťajúci školu po absolvovaní prvého stupňa základného vzdelávania mal nielen pevné základy v kľúčových vzdelávacích oblastiach, ale aj rozvinuté hodnoty vzájomného rešpektu, empatie, tolerance k rozmanitosti a zodpovednosti za vytváranie spravodlivej a inkluzívnej spoločnosti. Škola sa snaží vytvoriť prostredie kontinuálneho učenia sa nielen pre žiakov, ale aj pre pedagogický zbor, ktorý bude pravidelne rozvíjať svoje kompetencie v oblasti inkluzívneho vzdelávania, budovania pozitívnej klímy školy a efektívnej spolupráce so zákonnými zástupcami a podpornými službami. Víziou je, aby sa škola stala miestom, kde je rozmanitosť vnímaná ako prínos a príležitosť na obohacovanie vzdelávacej skúsenosti všetkých žiakov, nie ako problém alebo hrozba, a kde sú systematicky odstraňované všetky bariéry brániace plnej účasti všetkých detí na kvalitnom vzdelávaní.

3.1 Krátkodobé ciele

V horizonte jedného roka si Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 stanovuje za prioritu vypracovať komplexný systém identifikácie a dokumentovania individuálnych vzdelávacích potrieb žiakov prostredníctvom štandardizovaných nástrojov na diagnostiku, pravidelných konzultácií s poradenskými zariadeniami a úzkej spolupráce so zákonnými zástupcami, ktorý umožní efektívnejšie plánovanie a implementáciu podporných opatrení pre žiakov vyžadujúcich individualizovaný prístup. Škola si kladie za cieľ zabezpečiť v priebehu školského roka účasť všetkých členov pedagogického zboru na aspoň jednej vzdelávacej aktivite zameranej na inkluzívne vzdelávanie, diferenciaciu vyučovania alebo prácu s heterogénnymi skupinami žiakov, pričom bude klásť dôraz na online vzdelávacie príležitosti vzhľadom na geografickú polohu školy. Krátkodobým cieľom je tiež vytvorenie jasného plánu komunikácie so zákonnými zástupcami o otázkach inklúzie a desegregácie, ktorý bude zahŕňať pravidelné informovanie o aktivitách školy v tejto oblasti, organizovanie minimálne dvoch stretnutí ročne venovaných téme inkluzívneho vzdelávania a vytvorenie informačných materiálov pre zákonných zástupcov o princípoch nediskriminácie a podporných opatreniach dostupných v škole.

Škola plánuje v spolupráci so zriaďovateľom realizovať audit priestorovej bezbariérovosti školy s cieľom identifikovať konkrétne oblasti vyžadujúce úpravy a vypracovať plán postupných investícií do odstránenia architektonických bariér s prioritou na komplexnú bezbariérovosť

hygienických zariadení. V rámci krátkodobých cieľov sa škola zaväzuje vytvoriť databázu dostupných podporných služieb a poradenských zariadení v regióne vrátane kontaktných údajov, špecializácie a podmienok spolupráce, ktorá bude slúžiť ako základ pre systematickejšie využívanie externej odbornej podpory pri práci so žiakmi s osobitnými vzdelávacími potrebami. Škola plánuje implementovať pravidelný systém monitoringu klímy školy prostredníctvom krátkych dotazníkov pre žiakov a zákonných zástupcov, neformálnych rozhovorov a pozorovania, ktorý umožní včasné odhaľovanie prípadných problémov v oblasti vzájomných vzťahov, šikanovania alebo diskriminácie. Krátkodobým cieľom je tiež obohatiť školskú knižnicu o literatúru podporujúcu interkultúrne porozumenie, toleranciu k rozmanitosti a pozitívny vzťah k inakosti, ktorá bude využívaná v rámci vyučovania aj voľnočasových aktivít žiakov. Škola si stanovuje za cieľ zorganizovať v priebehu školského roka minimálne jeden projekt alebo aktivitu zameraný na rozvoj empatie, interkultúrnych kompetencií a schopnosti spolupracovať s ľuďmi z rôznych prostredí, ktorý môže zahŕňať virtuálne stretnutia so žiakmi z iných škôl, návštevu kultúrnych podujatí alebo spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami. V krátkodobom horizonte plánuje škola vytvoriť jasný postup na vyhľadávanie a oslovovanie všetkých rodín s deťmi v predškolskom veku v obci s cieľom zabezpečiť, že všetky deti budú mať rovnaký prístup k informáciám o zápise do školy a možnostiach podpory ich vzdelávania.

3.2 Dlhodobé ciele

V horizonte troch rokov si Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 stanovuje ambiciózny cieľ dosiahnuť plnú priestorovú bezbariérovosť celej školskej budovy vrátane všetkých tried, hygienických zariadení, školského areálu a detského ihriska v spolupráci so zriaďovateľom prostredníctvom systematických investícií a využitia dostupných grantových programov na podporu inkluzívneho vzdelávania. Škola si kladie za dlhodobý cieľ vybudovať stabilnú sieť partnerov vrátane poradenských zariadení, sociálnych služieb, mimovládnych organizácií pracujúcich s marginalizovanými skupinami, zdravotníckych zariadení a ďalších špecializovaných služieb, ktorá umožní poskytovanie komplexnej podpory žiakom a ich rodinám v prípade identifikácie akýchkoľvek špecifických potrieb alebo ťažkostí. Dlhodobým cieľom je zabezpečiť, aby všetci členovia pedagogického zboru absolvovali v horizonte troch rokov vzdelávací program v oblasti inkluzívneho vzdelávania, desegregácie a práce s heterogénnymi skupinami žiakov, ktorý bude zahŕňať teoretickú prípravu, praktické workshopy, vzájomnú hospitáciu a supervíziu pod vedením skúsených lektorov alebo mentorov. Škola plánuje v dlhodobom horizonte vytvoriť knižnicu metodických materiálov, učebných pomôcok a didaktických nástrojov pre inkluzívne vzdelávanie, ktorá bude obsahovať špecializované učebné materiály pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami, pomôcky na diferenciaciu vyučovania a zdroje na rozvoj interkultúrnych kompetencií žiakov. Dlhodobým cieľom je implementovať komplexný systém monitoringu a hodnotenia implementácie štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania, ktorý bude zahŕňať kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele, pravidelné sebahodnotenie školy, zapojenie všetkých zainteresovaných strán do hodnotenia a využívanie získaných dát pre strategické plánovanie a

kontinuálne zlepšovanie. Škola si stanovuje za dlhodobý cieľ vytvoriť systematický program spolupráce so zákonnými zástupcami, ktorý bude zahŕňať pravidelné vzdelávacie aktivity pre zákonných zástupcov o otázkach inklúzie a podpory vzdelávania detí, vytvorenie platformy pre vzájomnú výmenu skúseností medzi rodinami a aktívne zapojenie zákonných zástupcov do tvorby a hodnotenia školského vzdelávacieho programu. V horizonte troch rokov plánuje škola rozšíriť ponuku mimoškolských aktivít a záujmových krúžkov dostupných pre všetkých žiakov bez rozdielu, ktoré budú podporovať rozvoj rôznorodých talentov a záujmov žiakov a vytvárať príležitosti na neformálne vzdelávanie zamerané na sociálne kompetencie a interkultúrne porozumenie. Škola si stanovuje za dlhodobý cieľ vytvoriť udržateľný systém profesijného rozvoja pedagogického zboru, ktorý bude zahŕňať pravidelné vzdelávanie, supervíziu, mentoring, vzájomnú hospitáciu a účasť na profesijných sieťach zameraných na inkluzívne vzdelávanie s využitím online platforiem a moderných technológií na prekonanie geografickej izolácie školy.

3.3 Zhrnutie cieľov

Vízia	Výzva	Cieľ	Priorita	Oblasť rozvoja	Možnosť zlepšenia	Potrebná zmena
Plne inkluzívna škola s individualizovaným prístupom ku všetkým žiakom	Zabezpečiť systematickú identifikáciu potrieb žiakov	Vytvoriť komplexný systém diagnostiky a dokumentovania individuálnych vzdelávacích potrieb žiakov	Vysoká	Výchovno-vzdelávací proces	Formalizovať procesy individualizácie a vytvoriť jasné postupy na identifikáciu potrieb žiakov	Vypracovanie diagnostických nástrojov, školenie pedagógov v ich používaní a zavedenie systému pravidelného vyhodnocovania potrieb žiakov
Pedagogický zbor s vysokými kompetenciami v oblasti inklúzie	Prekonať geografickú izoláciu a zabezpečiť prístup k vzdelávaniu	Zabezpečiť účasť všetkých pedagógov na vzdelávaní v oblasti inkluzívneho vzdelávania	Vysoká	Profesijný rozvoj zamestnancov	Využívať online vzdelávacie príležitosti a vytvoriť systematický plán profesijného rozvoja	Vytvorenie plánu ďalšieho vzdelávania, a motivácia pedagógov k aktívnemu vzdelávaniu sa
Transparentné partnerstvo so zákonnými zástupcami v oblasti inklúzie	Zvýšiť povedomie zákonných zástupcov o inkluzívnom vzdelávaní	Vytvoriť plán systematickej komunikácie so zákonnými zástupcami o otázkach inklúzie a desegregácie	Vysoká	Spolupráca so zákonnými zástupcami	Informovať zákonných zástupcov o princípoch inklúzie a zapájať ich do aktivít školy	Organizovanie pravidelných stretnutí, vytvorenie informačných materiálov a zavedenie spätnej väzby od

Vízia	Výzva	Cieľ	Priorita	Oblasť rozvoja	Možnosť zlepšenia	Potrebná zmena
						zákonných zástupcov
Plne bezbariérová škola prístupná všetkým žiakom	Odstrániť architektonické bariéry	Dosiahnuť plnú priestorovú bezbariérovosť celej školskej budovy vrátane všetkých priestorov	Vysoká	Materiálne a priestorové podmienky	Realizovať audit bezbariérovosti a postupne odstraňovať identifikované bariéry	Spolupráca so zriaďovateľom, postupná realizácia úprav v rámci aktuálnych možností školy
Škola podporovaná sieťou odborných partnerov	Rozšíriť prístup k špecializovaným podporným službám	Vybudovať stabilnú sieť podporných partnerov a poradenských služieb v regióne	Stredná	Spolupráca s komunitou a inštitúciami	Systematicky mapovať dostupné služby a budovať vzťahy s externými partnermi	Vytvorenie databázy podporných služieb, nadviazanie partnerstiev a pravidelná spolupráca s odbornými inštitúciami
Pozitívna klíma školy založená na vzájomnom rešpekte	Včas odhaliť a riešiť problémy v oblasti vzťahov	Implementovať pravidelný systém monitoringu klímy školy a interpersonálnych vzťahov	Stredná	Prevenencia a eliminácia segregačných praktík	Zaviesť nástroje na pravidelné sledovanie klímy školy a včasné odhaľovanie problémov	Vytvorenie dotazníkov, školenie pedagógov v reflexii klímy triedy a zavedenie pravidelných stretnutí na vyhodnocovanie situácie
Škola podporujúca interkultúrne porozumenie	Pripraviť žiakov na život v diverzifikovanej spoločnosti	Obohatiť vzdelávací program o aktivity rozvíjajúce interkultúrne kompetencie žiakov	Stredná	Výchovno-vzdelávací proces	Implementovať projekty a aktivity zamerané na rozvoj empatie a tolerance k rozmanitosti	Doplnenie školskej knižnice o príslušnú literatúru, organizovanie projektov a využívanie moderných technológií na virtuálne stretnutia
Rovný prístup ku vzdelávaniu pre všetky deti v obci	Zabezpečiť informovanosť všetkých rodín	Vytvoriť systematický postup na vyhľadávanie a	Stredná	Prijímanie žiakov a komunikácia	Proaktívne informovať všetky rodiny o zápise a	Spolupráca s obecným úradom, materskou školou a sociálnymi

Vízia	Výzva	Cieľ	Priorita	Oblasť rozvoja	Možnosť zlepšenia	Potrebná zmena
	o možnostiach vzdelávania	oslovovanie všetkých rodín s deťmi v predškolskom veku			možnostiach podpory vzdelávania	službami na identifikácii všetkých rodín a ich oslovení
Kvalitné materiálne vybavenie podporujúce inklúziu	Zabezpečiť špecializované pomôcky pre rôznorodé potreby žiakov	Vytvoriť knižnicu metodických materiálov a učebných pomôcok pre inkluzívne vzdelávanie	Stredná	Materiálne a priestorové podmienky	Postupne dopĺňať materiálno-technické vybavenie o špecializované pomôcky	Identifikácia potrieb, vyhľadávanie grantových príležitostí a postupné nakupovanie potrebných pomôcok a materiálov
Objektívne hodnotenie implementácie štandardov desegregácie	Systematicky sledovať pokrok v oblasti inklúzie	Implementovať komplexný systém monitoringu a hodnotenia štandardov desegregácie	Stredná	Riadenie a hodnotenie kvality	Zaviesť kvalitatívne aj kvantitatívne ukazovatele a využívať dáta pre zlepšovanie	Vypracovanie monitorovacích nástrojov, školenie vedenia v oblasti hodnotenia a zavedenie pravidelného reportovania
Uznávané centrum inkluzívneho vzdelávania v regióne	Zdieľať osvedčené praktiky s inými školami	Etablovať školu ako príklad dobrej praxe v oblasti inkluzívneho vzdelávania	Nízka	Spolupráca s komunitou a inštitúciami	Dokumentovať osvedčené praktiky a organizovať aktivity na ich zdieľanie	Vytvorenie prípadových štúdií, organizovanie odborných stretnutí a publikovanie skúseností školy
Rozšírená ponuka mimoškolských aktivít dostupných všetkým	Vytvoriť príležitosti na neformálne vzdelávanie	Rozšíriť ponuku záujmových krúžkov a mimoškolských aktivít pre všetkých žiakov	Nízka	Výchovno-vzdelávací proces	Využiť priestory školy a areálu na organizovanie rôznorodých aktivít	Identifikácia záujmov žiakov

Článok IV

Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 identifikovala na základe komplexnej analýzy východiskového stavu niekoľko kľúčových oblastí vyžadujúcich systematické zlepšenie v kontexte implementácie štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania, pričom si je plne vedomá svojich špecifických podmienok menšej školy a snaží sa transformovať identifikované riziká na príležitosti pre rozvoj kvalitného vzdelávacieho prostredia pre všetkých žiakov. Primárnym krokom na zlepšenie situácie je systematizácia procesov identifikácie a dokumentovania individuálnych vzdelávacích potrieb žiakov prostredníctvom vytvorenia formalizovaných diagnostických nástrojov, jasných postupov na plánovanie a implementáciu podporných opatrení a pravidelného vyhodnocovania ich efektivity v spolupráci s poradenskými zariadeniami a zákonnými zástupcami. Škola bude intenzívne pracovať na posilňovaní pedagogických kompetencií celého pedagogického zboru v oblasti inkluzívneho vzdelávania, diferenciácie vyučovania a práce s heterogénnymi skupinami žiakov prostredníctvom organizovania pravidelného ďalšieho vzdelávania, využívania online vzdelávacích platforiem a etablovania systému vzájomnej hospitácie a reflexie pedagogickej praxe. Dôležitým krokom je systematizácia komunikácie so zákonnými zástupcami o otázkach inklúzie a desegregácie prostredníctvom vytvorenia komunikačného plánu zahŕňajúceho pravidelné stretnutia, informačné materiály a príležitosti na spätnú väzbu, čím bude posilnené partnerstvo medzi školou a rodinami.

V oblasti priestorových podmienok škola v spolupráci so zriaďovateľom realizuje audit bezbariérovosti a vypracuje etapizovaný plán investícií na odstránenie identifikovaných architektonických bariér s prioritou na komplexnú bezbariérovosť hygienických zariadení a prístupových ciest. Škola bude aktívne budovať sieť podporných partnerov vrátane poradenských zariadení, sociálnych služieb a mimovládnych organizácií, ktorá umožní zabezpečenie komplexnej podpory pre žiakov a ich rodiny v prípade identifikácie špecifických potrieb. Implementácia systematického monitoringu klímy školy prostredníctvom pravidelných dotazníkov, rozhovorov a pozorovania umožní včasné odhaľovanie a riešenie prípadných problémov v oblasti vzájomných vzťahov a elimináciu rizika šikanovania alebo diskriminácie. Škola bude obohacovať vzdelávací program o aktivity zamerané na rozvoj interkultúrnych kompetencií, empatie a tolerance k rozmanitosti prostredníctvom tematických projektov, doplnenia školskej knižnice o príslušnú literatúru a využívania moderných technológií na virtuálne stretnutia so žiakmi z iných prostredí. Systematizácia procesov monitoringu a hodnotenia implementácie štandardov desegregácie prostredníctvom vytvorenia súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov a pravidelného reportovania umožní objektívne sledovanie pokroku a identifikáciu oblastí vyžadujúcich dodatočnú pozornosť. Všetky tieto kroky budú implementované postupne v súlade s reálnymi možnosťami školy s využitím dostupných zdrojov a aktívnym vyhľadávaním grantových príležitostí na financovanie aktivít v oblasti inkluzívneho vzdelávania.

Implementácia uvedených opatrení bude pravidelne monitorovaná na mesačných poradách vedenia školy. Štvrťročne bude predkladaná správa o plnení plánu pedagogickej rade a rade školy. Ročné vyhodnotenie plnenia plánu bude súčasťou hodnotiacej správy školy za školský rok 2025/2026 a bude slúžiť ako základ pre aktualizáciu plánu na nasledujúce obdobie.

4.1 Tabuľka opatrení na zlepšenie situácie

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Profesijný rozvoj zamestnancov	Vzdelávanie pedagógov v oblasti inkluzívneho vzdelávania	Zabezpečenie účasti všetkých pedagogických zamestnancov na vzdelávacej aktivite zameranej na inkluzívne vzdelávanie, diferenciaciu vyučovania alebo práce s heterogénnymi skupinami prostredníctvom online platforiem alebo prezenčných školení	Riaditeľka školy	September 2025
Transparentnosť a komunikácia	Vytvorenie komunikačného plánu o inklúzii	Vypracovanie plánu systematickej komunikácie so zákonnými zástupcami o otázkach inklúzie a desegregácie zahŕňajúceho termíny stretnutí, obsah komunikácie a nástroje na zisťovanie spätnej väzby	Riaditeľka školy	September 2025
Diagnostika a hodnotenie	Vytvorenie systému identifikácie vzdelávacích potrieb žiakov	Vypracovanie štandardizovaných diagnostických nástrojov a postupov na identifikáciu individuálnych vzdelávacích potrieb žiakov v spolupráci s poradenskými zariadeniami a školenie pedagogických	Riaditeľka školy, výchovný poradca	Október 2025

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
		zamestnancov v ich používaní		
Spolupráca s komunitou	Vytvorenie databázy podporných služieb	Zmapovanie dostupných poradenských zariadení, sociálnych služieb a mimovládnych organizácií v regióne, vytvorenie kontaktnej databázy a nadviazanie prvých partnerstiev	Riaditeľka školy, výchovný poradca	Október 2025
Monitoring a hodnotenie inklúzie	Implementácia nástroja na monitoring klímy školy	Vytvorenie krátkych dotazníkov pre žiakov a zákonných zástupcov zameraných na sledovanie klímy školy, vzájomných vzťahov a spokojnosti so vzdelávacím prostredím a pilotné testovanie nástrojov	Výchovný poradca, školský psychológ	Október 2025
Kurikulum a pedagogické postupy	Obohacovanie školskej knižnice o inkluzívnu literatúru	Identifikácia a nákup kníh podporujúcich interkultúrne porozumenie, toleranciu k rozmanitosti a pozitívny vzťah k inakosti pre žiakov prvého stupňa základnej školy	Pedagogickí zamestnanci	November 2025
Materiálno-technické vybavenie	Audit bezbariérovosti školských priestorov	Realizácia komplexného auditu priestorovej bezbariérovosti celej školskej budovy vrátane tried, hygienických zariadení a školského areálu s identifikáciou konkrétnych bariér a vypracovanie plánu ich odstránenia	Riaditeľka školy, správca budovy	December 2025

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Profesijný rozvoj zamestnancov	Etablovanie systému vzájomnej hospitácie	Vytvorenie plánu vzájomných hospitácií medzi pedagogickými zamestnancami zameraných na reflexiu pedagogickej praxe v oblasti diferenciácie vyučovania a inkluzívnych prístupov	Riaditeľka školy	Január 2026
Prevenia a riešenie sociálno-patologických javov	Implementácia preventívnych programov	Začlenenie systematických preventívnych aktivít zameraných na prevenciu šikanovania, diskriminácie a sociálno-patologických javov do výchovno-vzdelávacieho procesu a triednych kolektívov	Pedagogickí zamestnanci, výchovný poradca	Január 2026
Zaraďovanie žiakov do tried	Vytvorenie postupov na integráciu nových žiakov	Aktualizácia postupov na prijímanie a integráciu nových žiakov do tried vrátane prípravy triedy, spolupráce so zákonnými zástupcami a monitoringu procesu adaptácie	Riaditeľka školy, pedagogickí zamestnanci	Február 2026
Diagnostika a hodnotenie	Vyhodnotenie efektivity podporných opatrení	Realizácia prvého komplexného vyhodnotenia implementovaných podporných opatrení pre žiakov vyžadujúcich individualizovaný prístup a úprava opatrení na základe získaných poznatkov	Výchovný poradca, pedagogickí zamestnanci	Marec 2026
Transparentnosť a komunikácia	Vytvorenie informačných materiálov o inklúzii	Vypracovanie zrozumiteľných informačných materiálov pre zákonných zástupcov o princípoch inkluzívneho	Riaditeľka školy, výchovný poradca	Marec 2026

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
		vzdelávania, podporných opatreniach a možnostiach spolupráce so školou		
Monitoring a hodnotenie inklúzie	Prvé vyhodnotenie monitoringu klímy školy	Realizácia prvého zberu dát o klíme školy prostredníctvom dotazníkov a rozhovorov, analýza výsledkov a identifikácia prípadných problémových oblastí vyžadujúcich intervenciu	Výchovný poradca, školský psychológ	Apríl 2026
Priestorové usporiadanie a organizácia	Úprava priestorov na podporu inklúzie	Realizácia drobných úprav priestorového usporiadania tried a spoločných priestorov školy na podporu inkluzívneho prostredia a odstránenie identifikovaných menších bariér	Správca budovy, pedagogickí zamestnanci	Apríl 2026
Materiálno-technické vybavenie	Doplnenie učebných pomôcok pre inkluzívne vzdelávanie	Nákup špecializovaných učebných materiálov a pomôcok podporujúcich diferenciaciu vyučovania a prácu so žiakmi s osobitnými vzdelávacími potrebami	Riaditeľka školy	Apríl 2026
Spolupráca s komunitou	Nadviazanie spolupráce s mimovládnyimi organizáciami	Nadviazanie konkrétnej spolupráce s minimálne jednou mimovládnu organizáciou pracujúcou v oblasti inklúzie, vzdelávania alebo podpory marginalizovaných skupín	Riaditeľka školy	Máj 2026
Prevenencia a riešenie sociálno-	Vytvorenie intervenčných postupov	Vypracovanie jasných postupov na včasné odhalenie a riešenie	Výchovný poradca,	Máj 2026

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
patologických javov		prípádov šikanovania, diskriminácie alebo iných sociálno-patologických javov v školskom prostredí	školský psychológ	
Personálne zabezpečenie	Hodnotenie potrieb personálneho zabezpečenia	Vyhodnotenie potrieb školy z hľadiska personálneho zabezpečenia inkluzívneho vzdelávania vrátane možnosti získania asistenta učiteľa alebo špeciálneho pedagóga	Riaditeľka školy	Jún 2026
Priestorové usporiadanie a organizácia	Príprava plánu investícií do bezbariérovosti	Vypracovanie detailného plánu investícií na odstránenie architektonických bariér identifikovaných v audite v spolupráci so zriaďovateľom a vyhľadanie grantových príležitostí	Riaditeľka školy	Jún 2026
Monitoring a hodnotenie inklúzie	Ročné vyhodnotenie implementácie štandardov	Realizácia komplexného vyhodnotenia implementácie štandardov desegregácie a inkluzívneho vzdelávania za školský rok 2025/2026 vrátane identifikácie úspechov a oblastí vyžadujúcich zlepšenie	Riaditeľka školy	Jún 2026
Personálne zabezpečenie	Plánovanie ďalšieho vzdelávania pedagógov	Vypracovanie plánu ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov na školský rok 2026/2027 s dôrazom na rozvoj kompetencií v	Riaditeľka školy	Jún 2026

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
		oblasti inkluzívneho vzdelávania		

Článok V

Podpora a spolupráca

Zapojenie zákonných zástupcov

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 považuje zákonných zástupcov za kľúčových partnerov vo výchovno-vzdelávacom procese a systematicky pracuje na budovaní vzťahu založeného na vzájomnej dôvere, rešpekte a spoločnej zodpovednosti za vzdelávanie a rozvoj žiakov. Škola si uvedomuje, že v prostredí obce existujú prirodzené predpoklady pre úzke vzťahy medzi školou a rodinami vďaka spoločným sociálnym väzbám a dlhodobému poznaniu, avšak zároveň sa snaží transformovať tieto neformálne vzťahy do profesionálneho partnerstva založeného na jasných princípoch a vzájomných očakávaniach. Pedagogický zbor pristupuje k zákonným zástupcom s úctou a uznaním ich primárnej úlohy vo výchove detí, pričom škola sa vníma ako podporná inštitúcia, ktorá dopĺňa a obohacuje výchovné úsilie rodín prostredníctvom systematického vzdelávania a profesionálnych pedagogických prístupov. Partnerský vzťah je budovaný na základe otvorení komunikácie, transparentnosti rozhodovacích procesov a vzájomnej pripravenosti počúvať a rešpektovať názory druhej strany. Škola aktívne vytvára príležitosti na neformálne stretávanie sa zákonných zástupcov s pedagogickým zborom mimo štandardných rodičovských združení, pričom tieto príležitosti zahŕňajú spoločné podujatia, kultúrne aktivity školy, výlety a ďalšie aktivity, kde môžu zákonní zástupcovia vidieť školu v akcii a budovať osobné vzťahy s učiteľmi svojich detí. Vedenie školy kladie dôraz na individuálny prístup ku každej rodine s uznaním, že rôzne rodiny majú rôzne potreby, možnosti a očakávania od školy, a preto sa snaží flexibilne prispôbovať formy a intenzitu spolupráce individuálnym charakteristikám jednotlivých rodín. Partnerský vzťah zahŕňa aj ocenenie a uznanie prínosu zákonných zástupcov pre školu, či už ide o dobrovoľnícku pomoc pri organizácii podujatí, sponzorské dary, zdieľanie odborných zručností alebo jednoducho aktívny záujem o vzdelávanie ich detí a podporu domácej prípravy.

Viacúrovňový systém komunikácie so zákonnými zástupcami

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 implementuje viacúrovňový systém komunikácie so zákonnými zástupcami, ktorý zohľadňuje rôznorodé potreby a preferencie rodín a zabezpečuje, že všetci zákonní zástupcovia majú rovnaký prístup k informáciám o vzdelávaní ich detí a živote školy. Prvou úrovňou komunikácie je každodenná individuálna komunikácia medzi triednym učiteľom a zákonnými zástupcami prostredníctvom moderného informačného

systému EduPage, ktorý umožňuje operatívnu výmenu informácií o domácich úlohách, známkach, suplovaní a organizačných záležitostiach, pričom zákonní zástupcovia majú možnosť priebežne sledovať vzdelávací pokrok svojich detí a reagovať na aktuálne situácie. Druhou úrovňou sú pravidelné triedne stretnutia zákonných zástupcov organizované minimálne dvakrát ročne, kde triedny učiteľ informuje o výchovno-vzdelávacích cieľoch, pokroku triedy, plánovaných aktivitách a kde majú zákonní zástupcovia priestor na diskusiu, zdieľanie skúseností a budovanie vzájomných vzťahov s inými rodinami. Tretia úroveň zahŕňa individuálne konzultácie medzi pedagogickými zamestnancami a zákonnými zástupcami, ktoré sú organizované podľa potreby alebo na žiadosť ktorejkoľvek strany a poskytujú priestor na dôverne a podrobné prediskutovanie individuálnych potrieb, pokroku alebo výziev konkrétneho žiaka. Štvrtou úrovňou je celoškolská komunikácia prostredníctvom webovej stránky školy, informačných letákov a oznámení, kde sú zverejňované dôležité informácie o zápise žiakov, riaditeľskom voľne, plánovaných podujatiach a ďalších organizačných záležitostiach týkajúcich sa celej školskej komunity. Piata úroveň predstavuje tematické stretnutia a vzdelávacie aktivity pre zákonných zástupcov venované špecifickým témam ako inkluzívne vzdelávanie, podpora domácej prípravy, prevencie sociálno-patologických javov alebo rozvoj čitateľskej gramotnosti, ktoré poskytujú zákonným zástupcom praktické nástroje na podporu vzdelávania ich detí. Škola si je vedomá potreby prekonávania digitálnej priepasti a zabezpečuje alternatívne kanály komunikácie vrátane osobných stretnutí, telefonickú komunikáciu a písomných oznámení pre zákonných zástupcov, ktorí nemajú prístup k internetu alebo preferujú tradičnejšie formy komunikácie.

Participácia zákonných zástupcov na rozhodovaní

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 vytvára systematické príležitosti pre zákonných zástupcov na participáciu na rozhodovacích procesoch školy v súlade s legislatívnymi požiadavkami a zásadami demokratického riadenia vzdelávacej inštitúcie. Primárnou platformou pre participáciu zákonných zástupcov je Rada školy, ktorá je zložená zo zástupcov pedagogických zamestnancov, zákonných zástupcov a zriaďovateľa a má kompetencie v oblastiach ako schvaľovanie školského poriadku, vyjadrenie sa k návrhu školského vzdelávacieho programu, prerokúvanie výročnej správy o činnosti školy a ďalších dôležitých dokumentov ovplyvňujúcich fungovanie školy. Škola zabezpečuje, aby zákonní zástupcovia v Rade školy boli riadne informovaní o prerokovávaných záležitostiach, mali dostatočný čas na prípravu a priestor na vyjadrenie svojich názorov a návrhov, pričom vedenie školy pristupuje k ich pripomienkam konštruktívne a s otvorenosťou. Ďalšou formou participácie je zapojenie zákonných zástupcov do plánovania a organizovania mimoškolských aktivít, kultúrnych podujatí, školských výletov a ďalších akcií, kde môžu zákonní zástupcovia prispievať svojimi nápadmi, organizačnými schopnosťami alebo priamou účasťou na realizácii aktivít. Škola pravidelne zbiera spätnú väzbu od zákonných zástupcov prostredníctvom dotazníkov, neformálnych rozhovorov a diskusií na stretnutiach, pričom získané poznatky využíva pre zlepšovanie kvality vzdelávacieho procesu, organizácie školy a komunikácie s rodinami. Pri dôležitých rozhodnutiach týkajúcich sa jednotlivých žiakov, ako je navrhovanie podporných opatrení, tvorba individuálneho vzdelávacieho programu alebo riešenie výchovných problémov, sú zákonní zástupcovia vždy zapojení ako rovnocenní partneri a ich názory a

preferencie sú zohľadňované pri hľadaní optimálnych riešení. Škola aktívne komunikuje o svojich víziách, cieľoch a plánoch v oblasti inkluzívneho vzdelávania a desegregácie a umožňuje zákonným zástupcom vyjadriť sa k navrhovaným opatreniam a prispieť vlastnými nápadmi na realizáciu týchto cieľov.

Vzdelávanie a podpora pre zákonných zástupcov

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 považuje vzdelávanie a podporu zákonných zástupcov za integrálnu súčasť svojej stratégie na podporu inkluzívneho vzdelávania a celkového rozvoja žiakov, pričom uznáva, že kvalita domáceho prostredia a schopnosť zákonných zástupcov podporovať vzdelávanie ich detí majú zásadný vplyv na vzdelávacie výsledky a pohodu žiakov. Škola organizuje pravidelné tematické stretnutia a workshopy pre zákonných zástupcov venované témam ako podpora čitateľskej gramotnosti v domácom prostredí, efektívna komunikácia s deťmi, podpora domácej prípravy bez zbytočného stresu, rozvoj sociálnych a emocionálnych kompetencií detí, prevencia používania digitálnych technológií a ďalším témam relevantným pre výchovu a vzdelávanie detí na prvom stupni základnej školy. Vzdelávacie aktivity sú koncipované prakticky s dôrazom na poskytnutie konkrétnych nástrojov, techník a stratégií, ktoré môžu zákonní zástupcovia okamžite aplikovať v domácom prostredí, pričom pedagógovia pri vedení týchto aktivít rešpektujú rôznorodé vzdelávacie a skúsenostné pozadie účastníkov a vytvárajú podporujúce prostredie bez hodnotenia alebo kritiky. Škola poskytuje zákonným zástupcom informačné materiály, brožúry a online zdroje o rôznych aspektoch podpory vzdelávania detí, pričom tieto materiály sú formulované zrozumiteľne a prakticky bez nadmerného používania odbornej terminológie. V prípade identifikácie špecifických vzdelávacích potrieb žiaka poskytuje škola zákonným zástupcom individuálne poradenstvo o možnostiach podpory, dostupných službách a stratégiách práce s dieťaťom v domácom prostredí, pričom sprostredkováva kontakty na odborné poradenské zariadenia a podporné služby. Škola organizuje spoločné aktivity pre zákonných zástupcov a deti, ako sú čitateľské dopoludnia, tvorivé dielne alebo športové podujatia, ktoré poskytujú modelové situácie kvalitného spoločného trávenia času a podpory vzdelávania zábavnou a neformálnou formou. Vzdelávanie zákonných zástupcov zahŕňa aj zvyšovanie ich povedomia o princípoch inkluzívneho vzdelávania, nediskriminácie a podpory rozmanitosti, pričom škola sa snaží budovať porozumenie pre potreby všetkých žiakov a angažovanosť zákonných zástupcov pri vytváraní inkluzívnej školskej komunity.

Podpora pre zraniteľné rodiny

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 venuje osobitnú pozornosť identifikácii a podpore zraniteľných rodín, ktoré môžu čeliť rôznym výzvam ako ekonomická deprivácia, sociálna izolácia, nízka úroveň vzdelania zákonných zástupcov, zdravotné problémy členov rodiny alebo iné okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvňovať schopnosť rodiny podporovať vzdelávanie ich detí. Škola pristupuje k podpore zraniteľných rodín citlivo, s rešpektom k ich dôstojnosti a s dôrazom na budovanie dôvery a partnerstva skôr než na stigmatizáciu alebo kontrolu, pričom všetky podporné aktivity sú poskytované diskkrétne a s rešpektovaním súkromia rodiny. Identifikácia zraniteľných rodín prebieha prostredníctvom pravidelného kontaktu triednych učiteľov s rodinami, pozorovania príznakov ako nedostatočná hygiena žiakov, absencia

potrebných školských potrieb, časté absencie alebo zmeny v správaní žiaka, spolupráce so školskou jedálňou a materskou školou a komunikácie s obecným úradom a sociálnymi službami. Po identifikácii potreby podpory pristupuje škola k rodine s ponukou konkrétnej pomoci, ktorá môže zahŕňať sprostredkovanie kontaktu na sociálne služby, poradenské zariadenia alebo neziskové organizácie poskytujúce rôzne formy podpory rodinám, informovanie o dostupných sociálnych dávkach a podporných programoch iné alebo flexibilné prístupy. Škola v spolupráci so školskou jedálňou zabezpečuje, aby všetky deti mali prístup ku kvalitnému stravovaniu bez ohľadu na ekonomickú situáciu rodiny, pričom pri riešení prípadných neuhradených pohľadávok pristupuje individuálne s hľadaním riešení podporujúcich najlepší záujem dieťaťa. Pri práci so žiakmi zo zraniteľných rodín kladie škola dôraz na poskytovanie dodatočnej podpory v oblasti vzdelávania, rozvoja sociálnych kompetencií a budovania pozitívneho vzťahu k škole, pričom sa snaží kompenzovať prípadné deficity v domácom prostredí a vytvárať rovnaké príležitosti na úspech pre všetkých žiakov. Škola spolupracuje so zákonnými zástupcami zo zraniteľných rodín pri identifikácii prekážok brániacich ich aktívnejšej participácii na vzdelávaní ich detí a hľadá spôsoby, ako tieto prekážky odstrániť, či už ide o organizáciu stretnutí v čase a forme vyhovujúcej rodine, poskytnutie dopravy na konzultácie alebo zabezpečenie prekladu či sprostredkovania informácií zrozumiteľnejším spôsobom.

Budovanie komunity a vzájomných vzťahov

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 aktívne pracuje na budovaní silnej a inkluzívnej školskej komunity, ktorá presahuje hranice samotnej vzdelávacej inštitúcie a zahŕňa žiakov, pedagogický zbor, zákonných zástupcov, nepedagogických zamestnancov školy a širšiu miestnu komunitu v obci Matejovce nad Hornádom. Škola využíva svoje prirodzené prepojenie s obcou, kde existujú úzke sociálne väzby medzi ľuďmi, a transformuje tieto väzby do organizovanej a podporujúcej komunity zameranej na spoločný záujem o kvalitné vzdelávanie a zdravý rozvoj všetkých detí bez rozdielu. Budovanie komunity prebieha prostredníctvom pravidelných školských podujatí ako kultúrne programy pri príležitosti významných sviatkov, dni otvorených dverí, športové podujatia, výstavy prác žiakov, vianočné a veľkonočné trhy a ďalšie aktivity, ktoré vytvárajú príležitosti na stretávanie sa členov školskej komunity v neformálnej atmosfére a posilňovanie vzájomných vzťahov. Škola úzko spolupracuje s materskou školou v obci, čo umožňuje vytvorenie kontinuálnej vzdelávacej komunity sprevádzajúcej deti od útleho veku až po ukončenie prvého stupňa základnej školy, pričom táto spolupráca zahŕňa spoločné podujatia, plynulý prechod detí medzi vzdelávacími stupňami a výmenu informácií medzi pedagogickými zbormi oboch inštitúcií. Spolupráca so školskou jedálňou, ktorá poskytuje stravovanie nielen žiakom základnej a materskej školy, ale aj dôchodcom z obce, vytvára prirodzené príležitosti na medzigeneračné stretávanie sa a budovanie sociálnej kohézie v komunite, pričom deti majú príležitosť vytvárať vzťahy so staršou generáciou a učiť sa úcte k starším ľuďom. Škola zapája do života školy miestnych remeselníkov, poľnohospodárov a ďalších zástupcov profesií, ktorí môžu prispieť k obohacovaniu vzdelávania žiakov prostredníctvom prezentácií svojej práce, exkurzií alebo praktických workshopov, čím sa škola stáva miestom prepojenia teórie s reálnym životom komunity. Pedagogický zbor podporuje rozvoj pozitívnych vzťahov medzi žiakmi rôznych ročníkov prostredníctvom organizovania

spoločných aktivít, projektov a hier, kde starší žiaci pomáhajú mladším a vytvárajú sa prirodzené mentorské vzťahy prosievajúce k budovaniu súdržnej školskej komunity. Škola kladie dôraz na zachovávanie a rozvíjanie miestnych tradícií, kultúrneho dedičstva a vzťahu k prírodnému prostrediu, pričom zapája žiakov do aktivít ako vynášanie Moreny, fašiangové sprievody, environmentálne projekty a ďalšie aktivity spájajúce školu s miestnou komunitou a kultúrou. Budovanie komunity zahŕňa aj systematickú prácu na vytváraní inkluzívnej atmosféry, kde je každý člen komunity oceňovaný a rešpektovaný bez ohľadu na jeho sociálne postavenie, etnický pôvod alebo iné charakteristiky, pričom škola aktívne predchádza akýmkoľvek prejavom diskriminácie, vylučovania alebo vytvárania hierarchií v rámci školskej komunity.

Spolupráca s NIVAM

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 využíva služby a podporu Národného inštitútu vzdelávania a mládeže ako kľúčovej inštitúcie poskytujúcej metodickú podporu, vzdelávacie materiály a odborné poradenstvo v oblasti inkluzívneho vzdelávania, desegregácie a implementácie štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní. Škola pravidelne sleduje publikácie, metodické materiály a odporúčania vydávané NIVAM v oblasti inkluzívneho vzdelávania a snaží sa aplikovať tieto poznatky do svojej pedagogickej praxe s prispôbením špecifikám školy prvého stupňa. Pedagogickí zamestnanci školy sa zúčastňujú vzdelávacích aktivít organizovaných NIVAM, či už v prezenčnej forme alebo prostredníctvom online platforiem, ktoré umožňujú prístup k aktuálnym poznatkom a najlepším praktikám v oblasti inklúzie aj pre pedagógov z geograficky odľahlých oblastí. Škola využíva konzultačné služby poskytované NIVAM pri riešení špecifických situácií alebo výziev súvisiacich s implementáciou inkluzívneho vzdelávania, pričom oceňuje možnosť získať odbornú podporu od expertov s hlbokými znalosťami problematiky. Vedenie školy využíva metodické príručky, návody a nástroje vypracované NIVAM pri tvorbe vlastných dokumentov ako je plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie, dodatky k školskému poriadku alebo systémy monitoringu a hodnotenia inkluzívneho vzdelávania. Škola sa zapája do projektov a výskumných aktivít organizovaných NIVAM, ktoré poskytujú príležitosti na zdieľanie vlastných skúseností, učenie sa od iných škôl a prispievanie k rozvoju poznania o efektívnych prístupoch k inkluzívnemu vzdelávaniu v slovenskom kontexte. Spolupráca s NIVAM zahŕňa aj využívanie vzdelávacích materiálov, učebných pomôcok a digitálnych nástrojov vyvinutých týmto inštitútom na podporu diferenciácie vyučovania, práce so žiakmi s osobitnými vzdelávacími potrebami a rozvoja interkultúrnych kompetencií žiakov. Škola oceňuje, že NIVAM poskytuje podporu bezplatne alebo za symbolické poplatky, čo je dôležité pre menšie školy s obmedzenými finančnými zdrojmi, a vníma túto inštitúciu ako kľúčového partnera pri budovaní svojich kapacít v oblasti inkluzívneho vzdelávania a desegregácie.

Spolupráca s neziskovými organizáciami

Základná škola Matejovce nad Hornádom 97 aktívne vyhľadáva a buduje partnerstvá s neziskovými organizáciami pôsobiacimi v oblasti vzdelávania, podpory marginalizovaných skupín, ochrany práv detí, inklúzie a desegregácie, ktoré môžu poskytnúť škole odborné poradenstvo, vzdelávacie programy, metodickú podporu alebo priamu pomoc žiakom a ich rodinám. Škola spolupracuje s neziskovými organizáciami zameranými na podporu

inkluzívneho vzdelávania, ktoré poskytujú školeniam pre pedagogický zbor, metodické materiály a konzultácie pri implementácii inkluzívnych pedagogických prístupov a práce so žiakmi s osobitnými vzdelávacími potrebami. Partnerstvo s organizáciami pracujúcimi s marginalizovanými komunitami umožňuje škole získať hlbšie porozumenie pre špecifické potreby a výzvy, ktorým čelia rodiny z týchto komunít, a rozvíjať kultúrne citlivé prístupy k práci so žiakmi a zákonnými zástupcami z rôznorodých prostredí. Škola zapája neziskové organizácie zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov, ktoré poskytujú preventívne programy pre žiakov v oblasti prevencie šikanovania, diskriminácie, závislostí a iných rizikových správaní, pričom tieto programy sú realizované odborne a s využitím overených metodík. Spolupráca s organizáciami zameranými na podporu čitateľskej gramotnosti alebo environmentálneho vzdelávania umožňuje škole obohatiť svoj vzdelávací program o zaujímavé projekty, workshopy a aktivity, ktoré zvyšujú motiváciu žiakov a poskytujú im príležitosti na učenie sa zážitkovou formou. Škola využíva služby organizácií poskytujúcich doučovanie, mentoring alebo voľnočasové aktivity pre žiakov zo znevýhodneného prostredia, ktoré môžu prispieť k vyrovnávaniu vzdelávacích príležitostí a podpore úspešnosti týchto žiakov v škole. Partnerstvo s organizáciami zameranými na podporu rodín v krízových situáciách umožňuje škole efektívnejšie pomáhať zraniteľným rodinám prostredníctvom sprostredkovania kontaktov, informovania o dostupných službách a koordinácie podpory. Škola oceňuje, že neziskové organizácie často disponujú špecializovanými znalosťami, skúsenosťami a zdrojmi, ktoré nie sú škole bežne dostupné, a vníma spoluprácu s nimi ako dôležitý spôsob zvyšovania kvality vzdelávacích a podporných služieb poskytovaných žiakom a ich rodinám. Pri budovaní partnerstiev s neziskovými organizáciami škola dbá na to, aby spolupráca bola transparentná, zameraná na najlepší záujem žiakov a v súlade s hodnotami a cieľmi školy v oblasti inkluzívneho vzdelávania a desegregácie.

Článok VI

Očakávané výsledky

Implementácia Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie v základnej škole prinesie komplexné a dlhodobé prínosy pre všetkých žiakov, ich zákonných zástupcov, pedagogických a odborných zamestnancov, ako aj pre širšiu komunitu. Na základe systémového prístupu k prevencii segregácie a podpore inkluzívneho vzdelávania očakávame nasledujúce výsledky:

6.1 Zabezpečenie spravodlivého a rovného prístupu k vzdelaniu pre všetkých žiakov

Naša základná škola sa stane plne dostupnou pre všetkých žiakov v spádovej oblasti bez ohľadu na ich sociálny, etnický, kultúrny pôvod či zdravotný stav. Systematická implementácia

nediskriminačných prijímacích postupov, transparentný systém zaradovania žiakov do tried a aktívna práca s rodinami z marginalizovaných komunít zabezpečí, že každý žiak bude mať nielen formálnu, ale aj reálnu možnosť získať kvalitné základné vzdelanie.

Prostredníctvom diferencovaného prístupu, individualizácie výchovno-vzdelávacieho procesu a poskytnutia potrebnej podpory (asistenti učiteľa, školský podporný tím, kompenzačné pomôcky, jazyková podpora) bude každý žiak môcť plne participovať na všetkých vzdelávacích aktivitách a dosahovať akademický úspech zodpovedajúci jeho potenciálu. Rovnosť príležitostí sa prejaví v rovnakom prístupe k všetkým priestorom, zariadeniam, vyučovacím predmetom a mimoškolským aktivitám pre všetkých žiakov.

Žiaci sa budú učiť v prostredí, ktoré prirodzene reflektuje rozmanitosť spoločnosti, čím získajú autentické skúsenosti a kompetencie pre život v diverzifikovanom svete. Takéto prostredie položí základ pre celoživotné vzdelávanie založené na rovnosti príležitostí a absencii diskriminácie, a zvýši pravdepodobnosť úspešného prechodu na stredoškolské a vyššie vzdelávanie pre všetkých žiakov.

6.2 Znižovanie segregácie a diskriminácie v základnej škole

Systematickým uplatňovaním štandardov dôjde k eliminácii všetkých foriem priestorovej, sociálnej a symbolickej segregácie v základnej škole. Heterogénne zloženie tried, zamedzenie vytvárania tzv. „elitných“ a „problémových“ tried, rovnomerné rozloženie tried v rámci budovy a spoločné využívanie všetkých priestorov zabezpečí, že nebude dochádzať k fyzickému oddeľovaniu žiakov na základe etnických, sociálnych či zdravotných kritérií.

Základná škola vytvorí prostredie, v ktorom budú všetci žiaci vnímaní ako rovnocenní a hodnotní, bez ohľadu na ich charakteristiky či východiskové podmienky. Toto sa prejaví nielen v organizácii priestoru a vzdelávacích aktivít, ale aj v obsahu vzdelávania, v každodenných interakciách, komunikácii a v celkovom prístupe pedagogických zamestnancov. Kurikulum bude odrážať rozmanitosť spoločnosti a bude zbavené stereotypov a predsudkov.

Implementácia pravidelného monitoringu a hodnotenia segregačných tendencií umožní včas identifikovať a riešiť akékoľvek náznaky segregácie alebo diskriminácie, vrátane skrytých foriem, ako je napríklad nadmerné zastúpenie určitých skupín žiakov v špecializovaných triedach alebo v neformálnych vzdelávacích dráhach. Základná škola tak vytvorí model, ktorý môže inšpirovať aj ďalšie vzdelávacie inštitúcie v regióne a prispieť k systémovým zmenám.

6.3 Zlepšenie výchovno-vzdelávacích a osobnostných výsledkov žiakov

Kvalitné inkluzívne vzdelávanie pozitívne ovplyvní vzdelávacie výsledky všetkých žiakov. Žiaci zo znevýhodneného prostredia získajú prístup k podnetnejšiemu vzdelávaciemu prostrediu a

cielenej podpore, čo im umožní prekonať vstupné znevýhodnenia a rozvinúť svoj akademický potenciál. Očakávame postupné znižovanie rozdielov vo výsledkoch medzi rôznymi skupinami žiakov, zvýšenie úspešnosti v celoslovenských testovaniach a zlepšenie študijných výsledkov vo všetkých predmetoch.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budú profitovať z individualizovaného prístupu a odbornej podpory, ktorá im umožní optimálne rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti v bežnom vzdelávacom prostredí. Zároveň budú benefitovať zo sociálnych interakcií v heterogénnom prostredí, ktoré podporia rozvoj ich komunikačných a sociálnych kompetencií a pripraví ich na plnohodnotné začlenenie do spoločnosti.

Všetci žiaci získajú nielen kvalitné akademické vzdelanie, ale aj cenné sociálne skúsenosti a kompetencie pre život v diverzifikovanej spoločnosti. Naučia sa rešpektovať odlišnosti, efektívne komunikovať a spolupracovať s rôznymi ľuďmi, kriticky myslieť a prekonávať stereotypy. Tieto kľúčové kompetencie pre 21. storočie im umožnia úspešne sa uplatniť v ďalšom vzdelávaní i v profesionálnom živote. Vzdelávanie v inkluzívnom prostredí tiež podporí rozvoj ich empatie, tolerance, občianskej zodpovednosti a prosociálneho správania.

6.4 Pozitívne ovplyvnenie klímy školy a zníženie konfliktov

Systematická implementácia inkluzívnych princípov a desegregačných opatrení prispeje k vytvoreniu pozitívnej a podporujúcej klímy v základnej škole. Táto sa bude vyznačovať vzájomným rešpektom, akceptáciou rozmanitosti a kooperáciou medzi všetkými aktérmi - žiakmi, zákonnými zástupcami i zamestnancami.

Aktívna podpora pozitívnych interakcií medzi žiakmi z rôznych prostredí, cielený rozvoj sociálnych zručností, program rovesníckej mediácie a implementácia efektívnych preventívnych programov prispievajú k výraznému zníženiu výskytu konfliktov, šikany, kyberšikany a prejavov diskriminácie. Žiaci sa naučia efektívne komunikovať, riešiť nedorozumenia konštruktívnym spôsobom, brániť sa proti nespravodlivosti a vážiť si vzájomné vzťahy.

Zákonní zástupcovia zo všetkých sociálnych a kultúrnych skupín budú aktívne zapojení do života základnej školy, čo podporí vzájomné porozumenie a spoluprácu. Prostredníctvom spoločných aktivít, projektov a pravidelnej komunikácie sa posilnia pozitívne vzťahy medzi rodinami z rôznych prostredí, čo prispeje k prekonávaniu predsudkov a budovaniu súdržnej komunity. Zlepšená školská klíma sa prejaví aj v zvýšenej motivácii žiakov k učeniu, v znížení problémového správania a v celkovom zvýšení spokojnosti všetkých aktérov školského života.

6.5 Rozvoj profesionálnych kompetencií zamestnancov

Implementácia plánu výrazne prispeje k profesijnému rastu zamestnancov základnej školy. Prostredníctvom systematického vzdelávania, mentoringu, supervízie a vzájomného učenia sa získajú pokročilé kompetencie v oblasti inkluzívneho vzdelávania, diferenciacie výučby, hodnotenia rôznorodých žiakov, interkultúrnej komunikácie a spolupráce v multidisciplinárnych tímoch.

Pedagógovia rozvinú svoju schopnosť efektívne pracovať s heterogénnou skupinou žiakov, implementovať univerzálny dizajn pre učenie, využívať inovatívne vyučovacie metódy a technológie, a poskytovať formatívnu spätnú väzbu, ktorá podporuje rast a rozvoj každého žiaka. Zároveň posilnia svoje kompetencie v oblasti spolupráce so zákonnými zástupcami z rôznych prostredí a v budovaní podporných sietí pre žiakov so špecifickými potrebami.

Základná škola vytvorí podmienky pre kontinuálny profesijný rozvoj zamestnancov a pre systematickú reflexiu pedagogickej praxe. Zamestnanci budú vnímaní ako učiaca sa komunita, ktorá neustále inovuje svoje postupy na základe aktuálnych poznatkov a vlastných skúseností. Zvýšenie profesionálnych kompetencií sa prejaví nielen v kvalite výučby a podpory žiakov, ale aj v profesijnej spokojnosti zamestnancov, v ich motivácii a angažovanosti.

6.6 Pripravenosť základnej školy na externé hodnotenia

Systematická implementácia štandardov dodržiavania zákazu segregácie zabezpečí, že základná škola bude v plnom súlade s platnou legislatívou v oblasti rovnosti príležitostí a zákazu diskriminácie vo vzdelávaní. Vďaka tomu bude škola dobre pripravená na prípadné kontroly zo strany Štátnej školskej inšpekcie, Slovenského národného strediska pre ľudské práva či iných kontrolných orgánov.

Základná škola bude disponovať komplexnou dokumentáciou dokladujúcou implementáciu desegregačných opatrení, vrátane jasných kritérií prijímania, pravidiel pre zaraďovanie žiakov do tried, individuálnych vzdelávacích programov, záznamov o poskytovanej podpore a dát z monitoringu a hodnotenia. Táto dokumentácia poskytne jednoznačný dôkaz o dodržiavaní princípov nediskriminácie a inklúzie.

Pedagogickí a odborní zamestnanci budú kompetentní prezentovať a odborne zdôvodniť implementované prístupy a opatrenia, čo posilní dôveryhodnosť základnej školy pri externých hodnoteniach. Ich profesionálne vystupovanie a odborné argumenty založené na aktuálnych poznatkoch z oblasti inkluzívneho vzdelávania a na vlastných skúsenostiach budú významným prínosom pri externých hodnoteniach.

6.7 Pozitívny dopad na miestnu komunitu a vzdelávací systém

Transformácia základnej školy na plne inkluzívnu inštitúciu bude mať významný pozitívny dopad na miestnu komunitu a potenciálne aj na širší vzdelávací systém. Škola sa stane modelom dobrej praxe v oblasti inkluzívneho vzdelávania a prevencie segregácie, ktorý môže inšpirovať ďalšie vzdelávacie inštitúcie v regióne.

Eliminácia segregácie a implementácia inkluzívnych prístupov prispeje k budovaniu sociálnej súdržnosti v miestnej komunite, k prekonávaniu predsudkov a stereotypov, a k posilneniu vzájomného rešpektu a spolupráce medzi rôznymi sociálnymi a kultúrnymi skupinami. Tento efekt sa prejaví nielen v rámci školskej komunity, ale postupne sa rozšíri aj do širšieho spoločenského kontextu.

Základná škola bude aktívne zdieľať svoje skúsenosti, postupy a výsledky s inými školami, s odbornou verejnosťou a s tvorcami politík, čím prispeje k šíreniu príkladov dobrej praxe a k systémovým zmenám vo vzdelávaní. Prostredníctvom účasti v odborných sieťach, publikovania prípadových štúdií a organizovania otvorených dní a workshopov sa stane centrom inovácie a vzdelávania v oblasti inklúzie.

Dlhodobým efektom implementácie plánu bude generácia mladých ľudí, ktorí prešli inkluzívnym vzdelávaním, získali kvalitné vzdelanie zodpovedajúce ich potenciálu, a zároveň si osvojili hodnoty rovnosti, rešpektu k rozmanitosti a sociálnej spravodlivosti. Títo absolventi budú lepšie pripravení na život a prácu v diverzifikovanej spoločnosti a budú aktívne prispievať k budovaniu demokratickej a inkluzívnej spoločnosti.

Článok VII

Komunikácia a zdieľanie výsledkov

Efektívna komunikácia a transparentné zdieľanie výsledkov sú kľúčovými faktormi úspešnej implementácie Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie. Systematický prístup ku komunikácii zabezpečí, že všetky zainteresované strany budú informované o cieľoch, aktivitách a výsledkoch plánu, čo prispeje k budovaniu podpory, porozumenia a dôvery.

7.1 Princípy komunikácie

Komunikácia základnej školy ohľadom implementácie plánu bude postavená na nasledujúcich princípoch:

Transparentnosť – otvorené a úprimné zdieľanie informácií o cieľoch, postupoch, výzvach i úspechoch v procese implementácie plánu, vrátane priznania prípadných nedostatkov a plánu na ich riešenie.

Inkluzívnosť – zabezpečenie, aby komunikácia bola dostupná a zrozumiteľná pre všetky zainteresované strany, vrátane zákonných zástupcov s odlišným materinským jazykom, s rôznou úrovňou gramotnosti či s obmedzeným prístupom k digitálnym technológiám.

Proaktívnosť – aktívne vyhľadávanie príležitostí na komunikáciu a zdieľanie informácií, nielen reaktívne odpovedanie na otázky či riešenie problémov.

Obojsmernosť – vytvorenie priestoru pre spätnú väzbu, otázky a dialóg so všetkými zainteresovanými stranami, nielen jednosmerné poskytovanie informácií.

Systematickosť – plánovanie a realizácia komunikácie ako súčasti celkovej stratégie implementácie plánu, nie ako ad hoc aktivita.

7.2 Cieľové skupiny komunikácie

Komunikačná stratégia bude zohľadňovať rôzne cieľové skupiny a ich špecifické informačné potreby:

Žiaci – informácie prispôsobené veku a schopnostiam žiakov, zamerané na vysvetlenie zmien, ktoré sa v škole dejú, a na budovanie pozitívnych postojov k inklúzii a rôznorodosti.

Zákonní zástupcovia – komplexné informácie o cieľoch a prínosoch inkluzívneho vzdelávania, o konkrétnych opatreniach implementovaných v škole, a o tom, ako môžu podporiť tento proces.

Zamestnanci – detailné informácie o implementácii plánu, o ich úlohe v tomto procese, o dostupnej podpore a o očakávaných výsledkoch.

Zriaďovateľ – informácie o pokroku v implementácii plánu, o dosiahnutých výsledkoch, o identifikovaných výzvach a o potrebnej podpore zo strany zriaďovateľa.

Miestna komunita – informácie o prínosoch inkluzívneho vzdelávania pre celú komunitu, o aktivitách školy v tejto oblasti a o možnostiach zapojenia sa do tohto procesu.

Odborná verejnosť – zdieľanie skúseností, príkladov dobrej praxe a výsledkov s inými školami, s pedagogickými fakultami, s výskumnými inštitúciami a s ďalšími odborníkmi v oblasti vzdelávania.

7.3 Formy a kanály komunikácie

Základná škola bude využívať rôzne formy a kanály komunikácie, aby zabezpečila efektívne oslovenie všetkých cieľových skupín:

Osobná komunikácia:

- Individuálne konzultácie so zákonnými zástupcami
- Triedne stretnutia a rodičovské združenia
- Porady pedagogických a odborných zamestnancov
- Stretnutia so zástupcami zriaďovateľa a partnerskými organizáciami
- Neformálne stretnutia a komunitné podujatia

Písomná komunikácia:

- Výročné správy a hodnotiace správy
- Metodické materiály a príručky pre pedagogických zamestnancov

Digitálna komunikácia:

- Webová stránka školy s osobitnou sekciou venovanou inkluzívnemu vzdelávaniu
- Sociálne siete školy (Facebook, Instagram, YouTube)
- Elektronická komunikácia so zákonnými zástupcami (e-mail, EduPage)
- Online platformy pre zdieľanie materiálov a informácií medzi zamestnancami

Vizuálna komunikácia:

- Informačné tabule a nástenky v priestoroch školy
- Fotogalérie a videá dokumentujúce inkluzívne aktivity a projekty
- Výstavy prác žiakov reflektujúce témy rozmanitosti a inklúzie

Mediálna komunikácia:

- Tlačové správy o významných míľnikoch a úspechoch v implementácii plánu
- Články v lokálnych a regionálnych médiách

7.4 Kľúčové posolstvá

Komunikácia základnej školy bude postavená na jasných a konzistentných kľúčových posolstvách, ktoré budú zdôrazňovať:

- Prínosy inkluzívneho vzdelávania pre všetkých žiakov, nielen pre tých so špeciálnymi potrebami alebo zo znevýhodneného prostredia.
- Hodnoty rešpektu, rovnosti príležitostí a oceňovania rozmanitosti, na ktorých je postavený vzdelávací prístup školy.

- Konkrétne kroky a opatrenia, ktoré škola implementuje na podporu inklúzie a prevenciu segregácie.
- Dosiahnuté úspechy a pozitívne zmeny, ktoré priniesla implementácia plánu.
- Význam spolupráce všetkých zainteresovaných strán pre úspešnú implementáciu plánu.
- Dlhodobú víziu školy ako miesta, kde každý žiak môže naplno rozvinúť svoj potenciál.

7.5 Harmonogram komunikácie

Komunikácia bude prebiehať podľa vopred stanoveného harmonogramu, ktorý zabezpečí pravidelné a včasné informovanie všetkých zainteresovaných strán:

Pred začiatkom implementácie plánu:

- Predstavenie plánu pedagogickým a odborným zamestnancom
- Informačné stretnutia pre zákonných zástupcov
- Zverejnenie základných informácií o pláne na webovej stránke školy a sociálnych sieťach
- Informovanie zriaďovateľa a partnerských organizácií

Počas školského roka:

- Pravidelné informácie pre zamestnancov o aktuálnych aktivitách a úlohách
- Hodnotiace stretnutia so zamestnancami
- Polročné správy pre radu školy a zriaďovateľa
- Priebežná aktualizácia informácií na webovej stránke a sociálnych sieťach

Na konci školského roka:

- Komplexná hodnotiaca správa o implementácii plánu a dosiahnutých výsledkoch
- Prezentácia výsledkov na záverečnom stretnutí so zákonnými zástupcami
- Zdieľanie výsledkov s odbornou verejnosťou
- Komunikácia plánov a cieľov na nasledujúci školský rok

7.6 Zdieľanie výsledkov a dobrých praktík

Základná škola bude systematicky dokumentovať a zdieľať výsledky implementácie plánu a príklady dobrej praxe:

Výsledky z monitoringu a hodnotenia:

- Pravidelné správy o pokroku v dosahovaní stanovených cieľov.
- Výsledky prieskumov spokojnosti medzi žiakmi, zákonnými zástupcami a zamestnancami.
- Dáta o zlepšení vzdelávacích výsledkov a sociálnej klímy v škole.

Príklady dobrej praxe:

- Inovatívne vyučovacie metódy a postupy, ktoré sa osvedčili pri práci s heterogénnou skupinou žiakov.
- Úspešné stratégie pre zapojenie zákonných zástupcov zo znevýhodneného prostredia.
- Kreatívne riešenia identifikovaných výziev a problémov.

Formy zdieľania:

- Publikácie a metodické materiály.
- Otvorené hodiny a ukážkové aktivity pre pedagogických zamestnancov z iných škôl.
- Prezentácie na konferenciách a odborných seminároch.
- Sieťovanie a zdieľanie skúseností s inými školami implementujúcimi podobné plány.

Záverečné ustanovenia

Tento Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní nadobúda platnosť dňom jeho schválenia starostkou obce po predchádzajúcom prerokovaní s riaditeľkou základnej školy, v pedagogickej rade a v rade školy.

Plán nadobúda účinnosť dňom a je záväzný pre všetkých zamestnancov Základnej školy, Matejovce nad Hornádom 97.

Aktualizácia plánu sa bude vykonávať priebežne, minimálne však raz ročne na základe výsledkov monitoringu a hodnotenia implementácie plánu, zmien v legislatíve, zmien v podmienkach základnej školy a spätnej väzby od zainteresovaných strán.

Návrhy na aktualizáciu plánu môžu podávať všetci zamestnanci základnej školy, členovia rady školy, zákonní zástupcovia žiakov a zriaďovateľ. Návrhy sa podávajú písomne starostke obce alebo riaditeľke základnej školy, ktorá zabezpečí ich prerokovanie v pedagogickej rade.

Všetci pedagogickí a odborní zamestnanci základnej školy sú zodpovední za implementáciu princípov a opatrení stanovených v pláne v rámci svojej každodennej praxe a za aktívnu participáciu na spoločných aktivitách zameraných na prevenciu segregácie.

Vedúci metodického združenia zodpovedá za začlenenie princípov inkluzívneho vzdelávania a desegregácie do výchovno-vzdelávacieho procesu a za koordináciu interného vzdelávania v tejto oblasti.

Plán bude prístupný všetkým zamestnancom základnej školy v tlačenej podobe v zborovni a v elektronickej podobe na internom úložisku dokumentov.

Pre zákonných zástupcov a verejnosť bude plán dostupný v tlačenej podobe na viditeľnom mieste v priestoroch základnej školy a v elektronickej podobe na webovej stránke základnej školy.

V prípade rozporu medzi ustanoveniami tohto plánu a inými internými dokumentmi základnej školy majú ustanovenia tohto plánu prednosť, pokiaľ sa týkajú oblasti prevencie segregácie a podpory inklúzie.

Všetky prípady a situácie, ktoré nie sú explicitne upravené v tomto pláne, sa budú riešiť v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky, najmä so Zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Antidiskriminačným zákonom a ďalšími relevantnými právnymi predpismi.

Prezenčná listina oboznámenia sa s plánom

Svojím podpisom potvrdzujem, že som bol/a oboznámený/á s obsahom Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, jeho obsahu rozumiem a som si vedomý/á povinnosti dodržiavať a uplatňovať princípy a opatrenia v ňom stanovené.

	Meno a priezvisko zamestnanca	Pracovná pozícia	Dátum	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

	Meno a priezvisko zamestnanca		Dátum	Podpis
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				
37.				
38.				
39.				
40.				
41.				
42.				
43.				
44.				

